

BASISPOLITIEZORG IN CARIBISCH NEDERLAND

**ONDERZOEK NAAR DE ORGANISATIE EN HET FUNCTIONEREN
VAN DE AFDELING BPZ VAN HET KORPS POLITIE CARIBISCH
NEDERLAND**

BASISPOLITIEZORG IN CARIBISCH NEDERLAND

ONDERZOEK NAAR DE ORGANISATIE EN HET FUNCTIONEREN VAN DE AFDELING BPZ VAN HET KORPS POLITIE CARIBISCH NEDERLAND

RAAD VOOR DE RECHTSHANDHAVING

september 2018

De Raad voor de rechtshandhaving is belast met de algemene inspectie van de organisaties van de justitiële keten in Curaçao, in Sint Maarten en in Caribisch Nederland (Bonaire, Sint Eustatius en Saba). De Raad kijkt daarbij naar de effectiviteit, de kwaliteit van de taakuitoefening en het beheer. Daarnaast is de Raad belast met de algemene inspectie van de kwaliteit en effectiviteit van de justitiële samenwerking tussen Curaçao, Sint Maarten en Caribisch Nederland.¹

¹ Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving.

INHOUDSOPGAVE

Afkortingenlijst.....	6
Voorwoord.....	7
Samenvatting.....	8
1 Inleiding.....	8
2 Aanpak.....	8
3 Uitkomsten onderzoek.....	8
3.1 Organisatie afdeling BPZ.....	8
3.2 Bijdrage BPZ aan primaire processen.....	11
1 Inleiding.....	14
1.1 Aanleiding en doelstelling.....	14
1.2 Vraagstelling.....	14
1.3 Toetsingskader.....	14
1.4 Aanpak onderzoek.....	14
2 Onderzoeksresultaten.....	16
2.1 Organisatie BPZ.....	16
2.2 Bijdrage BPZ aan primaire processen.....	30
3 Overall beeld.....	41
Bijlage 1: bevindingen (uitgebreid).....	43
1 Organisatie.....	44
1.1 Hoofdpijnen organisatie KPCN.....	44
1.2 Organisatie BPZ.....	46
1.2.1 Algemeen.....	46
1.2.2 Teams Sint Eustatius en Saba.....	48
1.2.3 Formatie.....	48
1.3 Stand van zaken 2018.....	48
1.3.1 Bezetting afdeling BPZ.....	48
1.3.2 Teams Sint Eustatius en Saba.....	49
1.3.3 Invulling BPZ-functies.....	50
2 Bijdrage BPZ aan primaire processen.....	54
2.1 Intake.....	54
2.2 Noodhulp.....	54
2.4 Opsporing.....	59
3 Enkele aspecten belicht.....	63

3.1	Politie op de bovenwinden	63
3.3	Functiewaardering	65
3.4	Roosterproblematiek	66
4	Sterke en zwakke punten BPZ	67
	Bijlage 2: overzicht geïnterviewde functionarissen	70
	Bijlage 3: wettelijk kader.....	72

Afkortingenlijst

Amvb	Algemene maatregel van bestuur
BavPol	Buitengewoon agent van politie
BES	Bonaire, Sint Eustatius en Saba
BPZ	Basispolitiezorg
CN	Caribisch Nederland
EN	Europees Nederland
Fte	Fulltime equivalent
GMK	Gemeenschappelijke meldkamer
HOvJ	Hoofdofficier van justitie
IBT	Integrale beroepsvaardigheidstraining
IIOO	Intake, Informatie en Operationele Ondersteuning
JenV	Justitie en Veiligheid
IND	Immigratie- en Naturalisatiedienst
JICN	Justitiële Inrichting Caribisch Nederland
KB	Korpsbeheerder
KC	Korpschef
KMar	Koninklijke Marechaussee
KPCN	Korps Politie Caribisch Nederland
KPNA	Korps Politie Nederlandse Antillen
NP	Nationale Politie
OenF	Organisatie en Formatie
OvJ	Officier van justitie
OM	Openbaar ministerie
PA	Politieacademie
Pv	Proces-verbaal
RCN	Rijksdienst Caribisch Nederland
RTGP	Regeling toetsing geweldsmiddelen politie
T&H	Toezicht en Handhaving
VC	Video conference
VenJ	Veiligheid en Justitie
VVC	Veel voorkomende criminaliteit
ZM	Zittende magistratuur

Voorwoord

De afdeling Basispolitiezorg (BPZ) is niet alleen de grootste afdeling van het politiekorps in Caribisch Nederland (KPCN), maar ook de meest zichtbare. Medewerkers van deze afdeling zijn doorgaans als eersten ter plaatse bij noodgevallen en incidenten, zijn opvallend aanwezig bij evenementen, patrouilleren regelmatig, en schieten burgers in allerlei situaties te hulp. BPZ'ers bepalen dan ook in belangrijke mate het beeld dat de burger heeft van de politie.

Dit rapport bevat het beeld dat de Raad voor de rechtshandhaving heeft van de organisatie en van het functioneren van die afdeling BPZ. Bij zowel die organisatie als dat functioneren plaatst de Raad een aantal kanttekeningen. Maar *overall* heeft dit onderzoek een positief beeld opgeleverd. En dat komt niet in de laatste plaats doordat veel medewerkers van de BPZ politieambtenaar in hart en ziel zijn, dienders die criminaliteit willen bestrijden en die zich daadwerkelijk willen inzetten voor een veilige samenleving. Het korps dient deze medewerkers te koesteren.

De Raad interviewde voor dit onderzoek enkele tientallen politieambtenaren van het KPCN en daarnaast vertegenwoordigers van ketenpartners van het korps en medewerkers van het ministerie van Justitie en Veiligheid. De Raad dankt betrokkenen voor de prettige gesprekken en voor hun bijdrage aan dit onderzoek.

DE RAAD VOOR DE RECHTSHANDHAVING

Mr. F.E. Richards, voorzitter

Mr. Th.P. Bot

Mr. G.H.E. Camelia

Samenvatting

1 Inleiding

De afdeling Basispolitiezorg (BPZ) van het Korps Politie Caribisch Nederland (KPCN) is de grootste afdeling van dat korps en speelt een belangrijke rol bij de verschillende processen van de politie. Bovendien is de BPZ als 'blauw op straat' van grote betekenis voor het imago van de politie. De Raad voor de rechtshandhaving (hierna: de Raad) heeft de organisatie en het functioneren van de BPZ onderzocht en knelpunten daarbij in kaart gebracht.

2 Aanpak

Na bestudering van beschikbare documenten en na een aantal oriënterende gesprekken heeft de Raad in april 2018 interviews afgenomen van medewerkers van de afdeling BPZ en van andere onderdelen van het KPCN, van medewerkers van ketenpartners en van het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV).

De Raad heeft een concept-rapport opgesteld op basis van de informatie die hij langs deze wegen heeft verzameld. Alvorens dit rapport vast te stellen, heeft de Raad alle betrokkenen in de gelegenheid gesteld daarop te reageren.

3 Uitkomsten onderzoek

3.1 Organisatie afdeling BPZ

Bezetting BPZ

Volgens het, uit 2009 daterende, inrichtingsplan voor het korps telt de afdeling BPZ 68 fte's. Tijdens de uitvoering van het onderzoek (april 2018) telt de BPZ 75 fte's. Van hen zijn er acht gedetacheerd vanuit de Koninklijke Marechaussee (KMar) en vier vanuit de Nationale Politie (NP). Met deze bezetting is de afdeling BPZ op sterkte. In 2018 loopt de detachering van twee medewerkers van de Koninklijke Marechaussee bij het KPCN/BPZ echter af zonder dat zij worden vervangen. Ook maken in 2018 ten minste drie BPZ'ers de overstap naar de afdeling Opsporing en zullen zeven BPZ'ers gedurende langere tijd beperkt inzetbaar worden in verband met een opleiding. De bezetting van de afdeling BPZ is daardoor minder rooskleurig dan op het eerste gezicht lijkt. Het is aan de korpsleiding en de korpsbeheerder om tijdig in actie te komen bij een dreigend tekort.

Invulling BPZ-functies

De afdeling BPZ kent volgens het inrichtingsplan en het bijbehorende OenF-rapport de volgende zes functies:

- hoofd BPZ
- chef BPZ
- barioregisseur

- senior-medewerker BPZ
- allround medewerker BPZ
- medewerker BPZ

Met betrekking tot de invulling van deze functies maakt de Raad de volgende kanttekeningen:

- de aansturing van de politiechefs op de bovenwindse eilanden Sint Eustatius en Saba door het hoofd BPZ – met standplaats Kralendijk (Bonaire) – vormt een aandachtspunt;
- van de zes functies van barioregisseur op Bonaire zijn er feitelijk slechts vier bezet;
- een van de BPZ-ploegen op Bonaire beschikt al langer dan een jaar niet over een vaste senior-medewerker;
- er bestaan twijfels over de vaardigheden van een aantal senior-medewerkers op het terrein van coaching en leidinggeven. Juist omdat de afdeling BPZ relatief veel jonge en onervaren medewerkers telt, zijn die vaardigheden van belang. Het ministerie en het korps gaan nog in 2018 investeren in de senior-medewerkers door middel van cursussen coaching en leiderschap;
- het vreemdelingtoezicht is al vanaf 2010 voor een groot deel belegd bij twee ‘medewerkers BPZ met taakaccent vreemdelingtoezicht’. De inhoud van hun takenpakket verschilt wezenlijk van dat van hun collega’s en wijkt af van de beschrijving van de functie van medewerker BPZ. Het ligt voor de hand dat er een aangepaste functiebeschrijving komt;
- in de loop van 2017 is een rechercheur van de afdeling Opsporing overgestapt naar de in dat jaar bij de afdeling BPZ ingerichte unit VVC-zaken.² Ook voor deze functie (senior VVC-zaken) bestaat nog geen functiebeschrijving.

Omvang BPZ-ploegen

De BPZ-ploegen bestaan, conform het inrichtingsplan, in beginsel uit een barioregisseur en zes medewerkers BPZ. Omdat een van deze zes medewerkers de rol van wachtcommandant vervult en de barioregisseur niet deelneemt aan patrouilles, zijn er daarvoor vijf medewerkers beschikbaar. Maar omdat standaard in duo’s wordt gepatrouilleerd, kunnen er maximaal twee duo’s op pad. Uitbreiding van de ploegen lijkt het overwegen waard omdat dan drie duo’s beschikbaar zijn voor patrouilles.

Sint Eustatius en Saba

De medewerkers van de teams op Sint Eustatius en Saba hebben, in verband met de kleinschaligheid, een breed takenpakket. Zij hebben een ander beeld van de zwaarte van hun taken en van hun werkdruk dan de leiding op Bonaire. Ook hebben zij het over gebrek aan

² VVC: veel voorkomende criminaliteit.

waardering en aandacht vanuit de leiding op Bonaire.

Het werk van de BPZ'ers op de bovenwinden is meer divers dan dat van hun collega's op Bonaire. De Raad heeft echter geen concrete aanwijzingen dat het werk op de bovenwinden zwaarder is of dat de BPZ'ers op de bovenwinden het drukker hebben dan hun collega's op Bonaire. De Raad is wel van mening dat de genoemde opvattingen van medewerkers van de teams van Sint Eustatius en Saba de aandacht van de korpsleiding en de korpsbeheerder verdienen. Het laten rouleren van BPZ'ers over de drie eilanden zou kunnen bijdragen aan meer begrip over en weer.

Beloning medewerkers KPCN

Uit een vergelijkend onderzoek is gebleken dat de medewerkers van het KPCN minder verdienen dan hun collega's van de korpsen van Aruba, Curaçao en Sint Maarten. De Raad is van mening dat de korpsbeheerder serieus naar dit verschil in beloning moet kijken. Tevens dient er aandacht te zijn voor de verhouding tussen het aantal allround medewerkers BPZ en het aantal medewerkers BPZ, en voor de mogelijkheid van doorgroei binnen het korps in het algemeen.

Roosterproblematiek

Het opstellen van roosters waarbij de inzet van de BPZ-capaciteit zoveel mogelijk wordt afgestemd op het verwachte aanbod, blijkt in de praktijk lastig. De interpretatie van arbeidsvoorwaardelijke bepalingen en het gebruikte systeem spelen daarbij een rol. De Raad vindt het van belang dat de korpsleiding zoekt naar mogelijkheden om tot betere roosters te komen.

Opleiding, training en oefening

De afgelopen jaren zijn 26 aspiranten opgeleid tot agent. Daarnaast zijn vrijwel alle zittende BPZ'ers opgeleid tot allround medewerker. De Politieacademie en het korps hebben daarmee een grote prestatie geleverd. Het ministerie heeft nu geld vrijgemaakt voor de investering in medewerkers met taken op het terrein van leidinggeven en coaching. De Raad vindt dat een goede zaak.

Herinrichting korps

De korpschef en het ministerie van JenV zijn in gesprek over de herinrichting van het korps. Omdat het korps is gebaseerd op een inrichtingsplan uit 2009 en omdat er sindsdien het nodige is veranderd, vindt de Raad dit een goede zaak. In 2016 had de Raad de minister al aanbevolen om na te gaan of er reden was dat plan aan te passen.

Naar verwachting van het ministerie zullen vaststelling en implementatie van het herinrichtingsplan in 2019 hun beslag krijgen. De Raad pleit ervoor dat de knelpunten die uit dit

onderzoek naar de BPZ naar voren zijn gekomen, worden betrokken bij de besluitvorming over de herinrichting van het korps.

3.2 Bijdrage BPZ aan primaire processen

Intake

Niet alleen Intake-medewerkers van de afdeling Intake, Informatie en Operationele Ondersteuning (IIOO) en rechercheurs van de afdeling Opsporing maar ook medewerkers van de afdeling BPZ maken processen-verbaal (pv's) van aangifte op. De afdeling Opsporing, die bij opsporingsindicatie zaken overgedragen krijgt, is kritisch over de kwaliteit van pv's van medewerkers van de afdeling BPZ. Met name pv's die op een plaats delict zijn opgemaakt, zouden soms onvolledig zijn. De Raad vindt dat de korpsleiding dit signaal serieus moet nemen.

Noodhulp

Het verlenen van noodhulp is een van de basistaken van de afdeling BPZ. Daarbij moet nauw worden samengewerkt met de Gemeenschappelijk Meldkamer (GMK). Net als uit een eerder onderzoek van de Inspectie JenV is opnieuw gebleken dat de sturende en coördinerende rol van de GMK bij noodhulp soms onvoldoende uit de verf komt doordat een aantal BPZ'ers moeite heeft met aansturing door burgercentralisten. De Raad is van oordeel dat de korpsleiding moet (blijven) investeren in een optimale samenwerking tussen de GMK en de BPZ.

Verder vindt de Raad het merkwaardig dat de GMK uitgaat van vastgestelde aanrijtijden terwijl BPZ'ers stellen dat er geen aanrijtijden zijn vastgesteld. In het inrichtingsplan staat in dit verband slechts dat voor Bonaire een aanrijtijd van vijftien minuten acceptabel lijkt.

Toezicht en handhaving

Naast noodhulp vormt 'toezicht en handhaving' een andere kerntaak van de BPZ. Het korps heeft geen concrete doelen geformuleerd in de zin van aantallen patrouilles, controles of bekeuringen. En er is nauwelijks feitelijke informatie beschikbaar over aantallen controles of mini-pv's. Dat maakt het voor de Raad onmogelijk een oordeel te geven over de wijze waarop de afdeling BPZ invulling geeft aan haar toezichts- en handhavingstaak.

Opsporing

Het inrichtingsplan van 2009 gaat uit van een structurele bijdrage van BPZ'ers aan de opsporing. Dit is echter nooit van de grond gekomen, met als gevolg dat de afdeling Opsporing ook alle 'kleine' zaken kreeg te doen én dat BPZ'ers geen ervaring opdeden met opsporingswerk. In opdracht van de korpsbeheerder heeft de KC in 2017 een unit VVC-zaken ingericht bij de BPZ. Vanuit de BPZ levert een ervaren rechercheur als senior VVC-zaken bij die unit een forse bijdrage aan de opsporing. De Raad stelt wel vast dat de huidige manier van werken erg

kwetsbaar is doordat die te veel afhankelijk is van die ene functionaris. Het zou goed zijn als collega-BPZ'ers structureel met hem zouden meedraaien.

In zijn algemeenheid stelt de Raad vast dat de samenwerking tussen de afdeling BPZ en de afdeling Opsporing voor verbetering vatbaar is.

4 Overall-beeld

De afdeling BPZ is voldoende bezet en er lopen opleidingen voor nieuwe agenten. In zoverre heeft het korps zijn zaken op orde. De Raad ziet wel kwetsbaarheden. Zo zijn enkele belangrijke functies al langere tijd niet ingevuld, moet de samenwerking tussen de BPZ en de GMK en tussen de BPZ en de Opsporing beter, en verdient de verstandhouding tussen de leiding op Bonaire en de teams op de bovenwinden aandacht.

Het korps werkt nog nauwelijks met vooraf geformuleerde doelstellingen. Bovendien blijken er weinig harde cijfers voorhanden over behaalde resultaten. De unit VVC-zaken vormt daarop een positieve uitzondering. Door het gebrek aan gegevens is het moeilijk om uitspraken te doen over de geleverde prestaties. Afgezien daarvan is het volgens de Raad sowieso van belang dat er meer cijfermatige onderbouwing van de prestaties komt omdat die kan dienen als managementinformatie op basis waarvan de korpsleiding kan (bij)sturen.

De Raad heeft in dit onderzoek vastgesteld dat de BPZ-teams op alle drie de eilanden in het algemeen bestaan uit gedreven en loyale BPZ'ers die er staan als dat nodig is. Het behoort tot de taken van de korpsleiding om zich ervoor in te spannen dat die medewerkers hun motivatie en flexibiliteit behouden.

5 Aanbevelingen

Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek doet de Raad de minister van Justitie en Veiligheid de volgende aanbevelingen:³

1. Besteed bij de besluitvorming over de herinrichting van het korps aandacht aan de volgende aspecten:

- omvang van de BPZ-ploegen;
- beschrijving van de functie van medewerker vreemdelingentoezicht;
- beschrijving van de functie van medewerker (senior) VVC-zaken;
- functie-inhoud en –zwaarte op de bovenwinden;

³ Overeenkomstig artikel 30, derde lid, van de Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving zijn de aanbevelingen gericht aan de minister. Voor verschillende van deze aanbevelingen geldt dat de uitvoering daarvan op het terrein van het KPCN ligt.

- aansturing van de teams op de bovenwinden;
- beschikbaarheid van een barioregisseur voor elke bario;
- beschikbaarheid van tenminste één senior voor elke BPZ-ploeg;
- verhouding tussen het aantal allround medewerkers en medewerkers BPZ'ers alsmede de mogelijkheid van doorgroei;
- mogelijkheid van uitwisseling van BPZ-medewerkers tussen de teams op Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

2. Zorg voor een betere verbinding tussen de afdelingen BPZ en Opsporing.

3. Investeer in de totstandkoming van betere roosters.

4. Bezie de mogelijkheid van het formuleren van concrete prestatiedoelen voor de verschillende processen.

5. Zorg voor de beschikbaarheid van relevante managementinformatie.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

De afdeling Basispolitiezorg (hierna: de BPZ) van het Korps Politie Caribisch Nederland (KPCN) is primair belast met de uitvoering van twee van de hoofdprocessen van de politie, te weten 'noodhulp' en 'toezicht en handhaving'. Daarnaast levert deze afdeling een bijdrage aan de twee andere hoofdprocessen, te weten 'intake' en 'opsporing'. De BPZ is daarmee een cruciaal onderdeel van het KPCN. Bovendien vormt de BPZ als 'blauw op straat' in belangrijke mate het gezicht van de politie. In verband met het grote belang van een goed functionerende BPZ heeft de Raad besloten daarnaar een thematisch onderzoek te verrichten. De Raad heeft dit onderzoek aangekondigd in zijn Jaarplan 2018.

In dit rapport geeft de Raad een beeld van de organisatie en van het functioneren van de BPZ en van knelpunten daarbij. De Raad wil op deze manier bijdragen aan de kwaliteit van het functioneren van het KPCN.

1.2 Vraagstelling

De centrale vraagstelling van dit onderzoek luidt als volgt:

Hoe functioneert de afdeling BPZ in Caribisch Nederland?

Om tot beantwoording van deze centrale vraag te komen, heeft de Raad de volgende deelvragen geformuleerd:

- 1. Hoe is de afdeling BPZ in Caribisch Nederland georganiseerd?*
- 2. Op welke wijze geeft de afdeling BPZ uitvoering aan de processen intake, noodhulp, toezicht en handhaving, en opsporing?*
- 3. Welke resultaten behaalt de afdeling BPZ in Caribisch Nederland?*

1.3 Toetsingskader

De Raad gaat in dit onderzoek onder andere na in hoeverre de afdeling BPZ van het KPCN is georganiseerd en functioneert zoals is voorzien in het inrichtingsplan voor het korps en in andere plannen en beleidsdocumenten. Omdat het om een beschrijvend onderzoek (nulmeting) gaat, heeft de Raad voor dit onderzoek niet een afzonderlijk toetsingskader opgesteld.

1.4 Aanpak onderzoek

De betrokken inspecteurs van de Raad hebben eerst relevante documentatie bestudeerd en oriënterende gesprekken gevoerd met enkele stakeholders.

In april 2018 hebben zij gesprekken gevoerd met medewerkers van de afdeling BPZ en van andere onderdelen van het KPCN, met medewerkers van ketenpartners en met medewerkers van het ministerie van

Justitie en Veiligheid (JenV).⁴

Overeenkomstig de Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving heeft de Raad het (concept)rapport voorgelegd aan de betrokken organisaties en aan de minister van JenV. De reacties die de Raad daarop ontving, zijn verwerkt in dit rapport.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van dit rapport behandelt de Raad de drie deelvragen. Eerst besteedt hij aandacht aan de organisatie van de BPZ (deelvraag 1; paragraaf 2.1) en daarna aan de uitvoering door de BPZ van de primaire processen en de bereikte resultaten (deelvragen 2 en 3; paragraaf 2.2). In deze paragrafen beschrijft de Raad eerst de onderzoeksbevindingen, gevolgd door een analyse. Om redenen van leesbaarheid geeft de Raad de bevindingen in samengevatte vorm weer in dit hoofdstuk.

Met het overall beeld van de afdeling BPZ in hoofdstuk 3 geeft de Raad een antwoord op de centrale vraag van dit onderzoek.

Het rapport bevat drie bijlagen. In bijlage 1 staat een uitvoerige beschrijving van de bevindingen. Bijlage 2 bevat een overzicht van de functionarissen met wie de Raad in het kader van dit onderzoek heeft gesproken en in bijlage 3 staat het wettelijk kader.

⁴ Zie bijlage 2 voor een overzicht van de geïnterviewde functionarissen.

2 Onderzoeksresultaten

2.1 Organisatie BPZ

A Bevindingen

Inrichting op papier

De organisatie van het KPCN is gebaseerd op het inrichtingsplan zoals dat in 2009 voor het korps is vastgesteld. Dit plan gaat uit van een procesgeoriënteerde organisatie en het onderscheidt de volgende vier primaire processen: 1) intake, 2) noodhulp, 3) toezicht en handhaving en 4) opsporing. De afdeling BPZ is volgens dit plan primair belast met de uitvoering van de processen noodhulp en toezicht en handhaving. De afdeling Intake, Informatie en Operationele Ondersteuning (IIOO) is primair verantwoordelijk voor (onder andere) de intake van nieuwe zaken, de afdeling Opsporing voor opsporingsonderzoeken. De afdelingen IIOO en Opsporing hebben volgens het inrichtingsplan geen permanente vertegenwoordiging op de bovenwindse eilanden Sint Eustatius en Saba. Het inrichtingsplan stelt in verband daarmee dat de politieambtenaren op die eilanden een generieke taakstelling hebben.

Van de totale formatie van 151,5 fte behoren er volgens het plan 68 tot de BPZ. De BPZ is daarmee veruit de grootste afdeling van het korps.

Ter nadere uitwerking van het inrichtingsplan is in september 2010 een OenF-rapport⁵ opgesteld voor het KPCN. De plannen gaan uit van de volgende zes functies voor de afdeling BPZ:

- hoofd BPZ
- chef BPZ
- barioregisseur
- senior-medewerker BPZ
- allround medewerker BPZ
- medewerker BPZ

Voor elk van deze functies is een functiebeschrijving opgesteld.⁶

⁵ OenF: Organisatie en Formatie.

⁶ Paragraaf 1.2 van bijlage 1 (bevindingen) bevat een korte samenvatting van deze functiebeschrijvingen.

De opbouw van de formatie van de BPZ is volgens het plan als volgt:

hoofd BPZ	1	standplaats Bonaire
chef BPZ	5	3 op Bonaire, 1 op Sint Eustatius en 1 op Saba
barieregisseur	8	6 op Bonaire, 1 op Sint Eustatius en 1 op Saba
(senior)medewerker BPZ	54 ⁷	36 op Bonaire, 12 op Sint Eustatius en 6 op Saba
totaal	68	

Feitelijke bezetting BPZ

Volgens de informatie van de leiding van het KPCN is de bezetting van de afdeling BPZ in april 2018 als volgt:

<i>hoofd BPZ</i>	<i>1</i>	<i>standplaats Bonaire</i>
<i>chef BPZ</i>	<i>5</i>	<i>3 op Bonaire, 1 op Sint Eustatius en 1 op Saba</i>
<i>barieregisseur</i>	<i>8</i>	<i>6 op Bonaire, 1 op Sint Eustatius en 1 op Saba</i>
<i>(senior)medewerker BPZ</i>	<i>61</i>	<i>43 op Bonaire, 11 op Sint Eustatius en 7 op Saba</i>
<i>totaal</i>	<i>75</i>	

Van de 61 medewerkers BPZ zijn er acht gedetacheerd vanuit de Koninklijke Marechaussee (KMar). Van hen werken er twee op Bonaire en zes bij de teams op Sint Eustatius en Saba. Deze laatsten verblijven in beginsel steeds vier weken op een van beide eilanden en vervolgens vier weken op Sint Maarten. Daar verrichten zij grensbewakingstaken namens de KMar. Als zij op Sint Maarten zijn, worden zij vervangen door collega's uit de zogenoemde flexpool van de KMar.

Ook de Nationale Politie (NP) levert capaciteit aan het KPCN. Vier medewerkers BPZ op Bonaire zijn gedetacheerd vanuit de NP.

Negen medewerkers BPZ zijn in maart 2019 beëdigd als agent, na succesvolle afronding van de basispolitieopleiding. Een medewerker uit dezelfde opleiding is later beëdigd na het behalen van het zwemdiploma. Deze tien agenten staan dus aan het begin van hun carrière bij de politie en beschikken nog over weinig politie-ervaring.

De korpsleiding maakt de volgende kanttekeningen bij de actuele bezetting van de BPZ:

- in de loop van 2018 zullen twee KMar-medewerkers (Bonaire) het korps verlaten zonder te worden vervangen;

⁷ Het OenF-rapport gaat uit van de volgende verdeling van deze 54 fte's: 11 fte's senior-medewerker (schaal 8), 17 fte's allround medewerker (schaal 7) en 26 fte's medewerker (schaal 6).

- bij de afdeling Opsporing zijn negen fte's nog niet ingevuld; aangezien de BPZ dient als 'kweekvijver' voor de afdeling Opsporing moet rekening worden gehouden met uitstroom naar die afdeling;⁸
- op Bonaire zijn een barioregisseur en een senior-medewerker BPZ vrijgemaakt voor de begeleiding van BPZ'ers in opleiding en daardoor slechts gedeeltelijk beschikbaar voor de primaire processen;
- vanaf medio 2018 zullen zeven medewerkers BPZ gedurende een jaar beperkt inzetbaar zijn vanwege deelname aan de politieopleiding op MBO-4 niveau (allround medewerker). Medio 2019 start een volgende groep van negen BPZ-medewerkers met deze opleiding.

Sinds de oprichting van het KPCN per 10 oktober 2010 heeft de Politieacademie (PA) in opdracht van het ministerie van JenV 26 aspiranten opgeleid tot politiemedewerker (niveau MBO-3) en daarnaast 39 zittende medewerkers BPZ bijgeschoold naar niveau 4. Medio 2018 liep er nog een MBO-3-opleiding en in de loop van 2018 start er nog een. Deze opleiding duurt twee jaar. De betreffende aspiranten zullen in de eerste helft van 2019 respectievelijk de tweede helft van 2020 de basispolitieopleiding afronden. Na hun beëdiging als agent doen zij eerst enkele jaren praktijkervaring op voordat zij de gelegenheid krijgen bijgeschoold te worden naar niveau 4. Beide opleidingen (niveau 3 en niveau 4) worden dual gegeven, hetgeen betekent dat de studenten de helft van de tijd uitsluitend onderwijs volgen en de andere helft in het korps werkzaam zijn.

Aan de MBO-3-opleidingen nemen naast aspiranten van het KPCN ook aspiranten van de Kustwacht deel. Bij het ministerie van JenV (DGPol) hoopt men dat een aantal van hen na het maximale dienstverband van vijf jaar bij de Kustwacht zal doorstromen naar het KPCN.

Invulling BPZ-functies

Hoofd BPZ

Het hoofd BPZ is belast met de algehele leiding en de tactisch/operationele aansturing van de afdeling BPZ. Het huidige hoofd BPZ is in de tweede helft van 2017 in die functie benoemd. De strategische aansturing gebeurt door het MT van het korps dat in de praktijk bestaat uit de KC, de plv. KC en het hoofd Bedrijfsvoering. De plv. KC is belast met de dagelijkse leiding over de operatiën.⁹ Zowel de plv. KC als het hoofd BPZ is tevreden over de wijze waarop de bedoelde

⁸ Begin april 2018 was het korps bezig met de werving voor drie functies bij de Opsporing. Inmiddels zijn twee medewerkers BPZ begonnen bij de afdeling Opsporing (Jeugd- en Zedenzaken); een andere medewerker BPZ begint in het laatste kwartaal van 2018 bij de Forensische Opsporing.

⁹ De KC, de plv. KC en het hoofd Bedrijfsvoering vormen tezamen het 'klein MT' van het korps. Daarnaast is er regelmatig overleg van deze drie MT-leden en de hoofden van de afdelingen IIOO, BPZ en Opsporing. Dit overleg

aansturing plaatsvindt.

Chefs BPZ

Het hoofd BPZ stuurt de vijf chefs BPZ aan. De drie chefs op Bonaire geven ieder leiding aan twee ploegen van elk zeven fte (een barioregisseur en zes medewerkers BPZ). Naast de verantwoordelijkheid voor twee ploegen heeft elke chef een aantal bijzondere taken, zoals de verantwoordelijkheid voor de barioregisseurs, voor het vreemdelingtoezicht, voor alle mutaties en pv's van de BPZ, en voor de BPZ-roosters. Deze chefs op Bonaire hebben op roulatiebasis piketdienst voor de functies van Chef van Dienst en van Officier van Dienst. Met het oog op de aansturing heeft het hoofd BPZ in beginsel eens in de week een vast overleg met deze drie chefs.

De chefs op Sint Eustatius en Saba zijn elk verantwoordelijk voor het team op 'hun' eiland. Zij worden op afstand aangestuurd door het hoofd BPZ, veelal door middel van '*video conferencing*' (VC). In het verleden was er een vaste wekelijkse VC-afspraken tussen deze twee chefs en het hoofd BPZ. De chef op Saba heeft laten weten dat hij dit wekelijkse overleg mist. Het hoofd BPZ geeft aan dat hij nog zoekende is naar de beste manier om de chefs op de bovenwinden aan te sturen. Ongeveer eens per maand brengt de KC, de plv. KC of het hoofd BPZ een bezoek aan de bovenwinden.

Jarenlang waren het medewerkers van de KMar die op de bovenwinden de functie van politiechef bekleedden. Per 1 juli 2018 vervult op Sint Eustatius een KPCN'er die functie. Per 1 augustus 2018 is de zittende politiechef (KMar) op Saba vertrokken. Vooralsnog is voorzien in een tijdelijke oplossing. Het is de bedoeling dat op termijn een KPCN'er de functie van politiechef op Saba zal gaan vervullen.

Barioregisseurs

Volgens het inrichtingsplan is de barioregisseur de 'spin in het web' van de gebiedsgebonden politiezorg. Bonaire is verdeeld in zes werkgebieden (bario's), Sint Eustatius en Saba zijn elk gedefinieerd als één werkgebied. Begin 2018 zijn twee van de zes functies van barioregisseur op Bonaire niet bezet. Een van de barioregisseurs is grotendeels vrijgemaakt voor ondersteuning bij de basispolitieopleidingen en een andere verricht om medische redenen aangepast werk. De werkzaamheden van deze twee barioregisseurs zijn verdeeld over hun vier collega's. Over de eventuele werving van nieuwe barioregisseurs moest ten tijde van de uitvoering van het onderzoek nog besluitvorming plaatsvinden. De barioregisseurs op Bonaire hebben eens in de maand gedurende een week piketdienst voor de functie van hulpofficier van justitie. Bij

staat bekend als het 'groot MT'. Het inrichtingsplan gaat (nog) uit van een MT dat bestaat uit de KC en de vier afdelingshoofden.

onderbezetting van de afdeling BPZ worden zij soms ook ingezet als wachtcommandant. Anders dan voorheen verrichten zij geen reguliere BPZ-taken (noodhulp, toezicht en handhaving) meer. Zij wijzen erop dat de uitvoering van dat soort werk hun relatie met burgers en organisaties in de wijken zou kunnen verstoren.

In het kader van het onderzoek merken verschillende gesprekspartners op dat er grote verschillen bestaan in de manieren waarop de barioregisseurs op Bonaire invulling geven aan hun werk. Sommigen zijn onvoldoende naar buiten gericht. De politiechef met de portefeuille barioregisseurs, heeft begin 2018 afspraken gemaakt over een grotere zichtbaarheid en over het opstarten van meer projecten.

De barioregisseurs op Sint Eustatius en Saba draaien in de dagelijkse praktijk mee met het reguliere BPZ-werk, zoals noodhulp en controles, en verrichten daarnaast ook opsporingsonderzoeken. Volgens de barioregisseur op Saba kan zijn functie het beste worden omschreven als die van 'medewerker BPZ met taakaccent barioregie.' De chefs en de medewerkers van de teams op de bovenwinden toonden zich tevreden over de wijze waarop hun barioregisseurs invulling geven aan hun taak.

Medewerkers BPZ

Het eigenlijke BPZ-werk wordt uitgevoerd door de BPZ-ploegen, bestaande uit zes medewerkers BPZ (een of meer *senior-medewerkers BPZ*, *allround medewerkers BPZ* en *medewerkers BPZ*), en een barioregisseur. De senior-medewerker coördineert de dagelijkse werkzaamheden van zijn ploeg, heeft een coachende en sturende rol richting medewerkers, fungeert als 'meewerkend voorman' en vervult de rol van wachtcommandant. Hij verricht in beginsel geen noodhulp- en toezicht- en handhavingsactiviteiten. Een van de zes ploegen op Bonaire beschikt al meer dan een jaar niet over een senior-medewerker. Een ervaren medewerker BPZ (brigadier) uit die ploeg neemt de functie van senior-medewerker waar. Door de samenstelling en omvang van de BPZ-ploegen zijn er per ploeg vijf medewerkers beschikbaar voor noodhulp en toezicht- en handhavingsactiviteiten. De wachtcommandant en de barioregisseur worden daar immers niet voor ingezet. Omdat er standaard in tweetallen wordt gepatrouilleerd, kunnen er twee duo's tegelijkertijd op stap gaan. Verschillende geïnterviewden spraken de wens uit de ploegen met ten minste één medewerker BPZ uit te breiden zodat er drie duo's beschikbaar zijn om te patrouilleren.

Het KPCN is een relatief jong korps waarbij de meeste BPZ-medewerkers over minder dan vijf jaar werkervaring beschikken. Volgens de politiechefs vormen een tekortschietende aansturing van deze relatief onervaren medewerkers door verschillende senior-medewerkers en een gebrek aan coaching van de jonge medewerkers door ervaren collega's een probleem. Volgens het inrichtingsplan is het vreemdelingtoezicht een reguliere taak van de medewerkers BPZ. In de praktijk is deze taak grotendeels belegd bij twee medewerkers van het

toenmalige Korps Politie Nederlandse Antillen. Als *'medewerkers BPZ met taakaccent vreemdelingentoezicht'* houden zij zich uitsluitend bezig met vreemdelingentoezicht en alles wat daar mee samenhangt.

In 2017 is een rechercheur van de afdeling Opsporing overgestapt naar de nieuw opgezette unit VVC-zaken¹⁰ binnen de afdeling BPZ. Als senior VVC-zaken behandelt hij bij die unit de VVC-zaken.

Voor de functies van senior VVC-zaken en van medewerker BPZ met taakaccent vreemdelingentoezicht zijn geen functiebeschrijvingen opgesteld. In paragraaf 2.2. gaat de Raad nader in op het vreemdelingentoezicht en op de behandeling van VVC-zaken.

Politie op Sint Eustatius en Saba

Zoals eerder aangegeven, hebben de medewerkers BPZ op Sint Eustatius en Saba volgens het inrichtingsplan een generieke taakstelling. Omdat na 10 oktober 2010 duidelijk werd dat er behoefte bestaat aan een rechercheur op de bovenwinden, is een rechercheur overgeplaatst van Bonaire naar Sint Eustatius voor het verrichten van opsporingswerk op beide eilanden. In verband met langdurige afwezigheid van betrokkene worden er, afhankelijk van de behoefte, regelmatig één of twee rechercheurs vanuit Bonaire ingevlogen voor opsporingsonderzoeken op de bovenwinden. Desondanks geven de medewerkers van de teams van Sint Eustatius en van Saba aan dat zij een relatief groot deel van hun tijd kwijt zijn aan opsporingsonderzoeken. De medewerkers van de teams op de bovenwinden zijn van mening dat zij een veel breder takenpakket hebben dan hun collega's op Bonaire, en dat er hogere eisen aan hen worden gesteld zonder dat dat is terug te zien in hun rechtspositie (functieomschrijving en – waardering). De gezaghebber van Saba pleit voor een herijking van de profielen. Volgens hem moeten de politieambtenaren op de bovenwinden 'BPZ-plus-waardig' zijn, hetgeen zich zou moeten vertalen in specifieke aanstellingseisen qua opleiding en/of ervaring.

De leiding van het KPCN wijst erop dat vrijwel alle BPZ-medewerkers op de bovenwinden de niveau-4-opleiding hebben gevolgd en dus 'BPZ-plus' zijn opgeleid. Wat betreft het aantal opsporingsonderzoeken op Saba geeft de korpsleiding aan dat het in 2017 om (slechts) 45 aangiften ging en dat Bonaire om hulp kan worden gevraagd wanneer een opsporingsonderzoek te ingewikkeld wordt voor het eigen team.

De medewerkers van de teams op Sint Eustatius en Saba merken op dat zij door de kleine gemeenschappen waarin zij werken nauwelijks privacy hebben. Zij zijn 24/7 politieambtenaar en liggen onder een vergrootglas. Ook stellen zij dat er sprake is van structurele onderbezetting en dat zij daardoor veel overuren maken. Voor Saba komt daar bij dat er volgens de

¹⁰ VVC: veel voorkomende criminaliteit. Daarbij gaat het om zaken als diefstal, woninginbraak en eenvoudige mishandeling.

medewerkers een ongeschreven regel is dat er met het oog op de veiligheid altijd ten minste vijf politieagenten op het eiland zijn. Doordat voor de medewerkers van de KMar andere regels gelden ten aanzien van overuren en vakantiedagen betekent dit volgens de vaste medewerkers dat zij nauwelijks kans krijgen om het eiland te verlaten. Wat betreft het minimale aantal van vijf politieagenten op Saba stelt de korpsleiding dat dit een heldere afspraak is sinds 10 oktober 2010 en dat er geen reden is daarvan af te wijken.

De medewerkers van het team op Sint Eustatius wijzen op de slechte staat van hun bureau. In april 2018 zijn op de plafonds van veel werkvertrekken grote schimmelplekken zichtbaar, ontstaan na de orkanen in september 2017. De medewerkers van dit team vrezen voor hun gezondheid. Volgens DGPol is dit probleem bekend en wordt gewerkt aan reparatie van het dak en verbetering van het airco-systeem.

In algemene zin missen medewerkers van teams op de bovenwinden belangstelling en waardering vanuit de korpsleiding op Bonaire.

Salariëring KPCN

In verband met signalen dat KPCN'ers minder verdienen dan politieambtenaren van de drie andere korpsen in het Caribisch deel van het Koninkrijk heeft een onderzoeksbureau begin 2018 in opdracht van het ministerie van JenV een onderzoek ingesteld. Daaruit is gebleken dat de beloningen bij het KPCN inderdaad lager zijn dan bij die andere drie korpsen. Volgens DGPol zijn er geen aanwijzingen dat die verschillen op zichzelf leiden tot uitstroom van KPCN'ers naar die andere korpsen.

De uitkomsten van dit onderzoek worden medio 2018 besproken in het sectoroverleg.

Naar aanleiding van Kamervragen heeft de minister van JenV de Tweede Kamer geïnformeerd over de uitstroom uit het KPCN. In de jaren 2015, 2016 en 2017 hebben respectievelijk vier, acht en acht KPCN'ers het korps verlaten. De minister noemt die uitstroom, evenals de daarvoor opgegeven redenen, niet zorgwekkend.¹¹

De leiding van het KPCN wijst erop dat het door de salarisverschillen moeilijk is de meest geschikte medewerkers of zij-instromers te werven, en dat uitstroom maar een klein deel van het probleem is.

DGPol wees er in dit verband nog op dat nieuwe medewerkers van het KPCN bij wijze van compensatie na hun opleiding in trede 3 van de betreffende salarisschaal instromen. Volgens DGPol compenseert dat het salarisverschil met de andere korpsen voor een deel.

De KC stelde nog de bevordering van agenten naar schaal 7 (brigadier) aan de orde. Voorheen was dat bij goed functioneren na vijf jaar een automatisme maar tegenwoordig moet

¹¹ Brief van de minister aan de Voorzitter van de Tweede Kamer d.d. 14 juni 2018, kenmerk 2273129.

betrokkene solliciteren op de functie van brigadier. Vanuit een oogpunt van perspectief voor de medewerkers zou de KC graag zien dat dit automatisme wordt hersteld.

Roosterproblematiek

Als gevolg van de interpretatie van verschillende rechtspositionele bepalingen ten aanzien van bijvoorbeeld het maximale aantal nachtdiensten en het minimale aantal vrije weekenden is het volgens de KC lastig om de medewerkers BPZ goed in te roosteren. In de praktijk is er nu gedurende de reguliere werktijden vaak een ruime bezetting en in de avonden en nachten een minimale bezetting terwijl juist dan het meeste gebeurt. De KC is van mening dat de chefs en de senior-medewerkers van de BPZ een stevigere rol zouden kunnen spelen bij de roosters door tijdige eventuele aanpassingen aan te brengen. De verantwoordelijke politiechef stelt dat er onvoldoende vooruit wordt gepland bij toekomstige evenementen. Het systeem dat het KPCN gebruikt voor het opstellen van de roosters, Rostacas, is overgenomen uit (Europees) Nederland (EN). Dit heeft als praktisch probleem dat dit systeem uitgaat van een 36-urige werkweek terwijl in CN een werkweek van 40 uur gebruikelijk is.

Een van de hoofden met wie de Raad sprak, pleit voor de introductie van een intekenrooster om te bereiken dat de capaciteit beter wordt afgestemd op de werkdruk dan nu met de vaste roosters het geval is.

Opleiding, training en oefening

Hiervoor heeft de Raad al aandacht besteed aan de opleidingen die de PA verzorgt voor nieuwe agenten (MBO-3) en zittende medewerkers (MBO-4).

Om tot een duurzame kwaliteitsverbetering van het KPCN en de andere korpsen in het Caribisch deel van het Koninkrijk te komen, heeft de minister van JenV in het kader van de 'Kwaliteitsimpuls onderwijs in het Caribisch deel van het Koninkrijk' voor de jaren 2017, 2018 en 2019 geld vrijgemaakt voor extra opleidingen, zowel initiële als post-initiële.

Voor wat betreft de BPZ van het KPCN zullen daaruit onder andere de opleiding 'tactisch leidinggevende' voor de politiechefs en een cursus op het terrein van leidinggeven en coaching voor senior-medewerkers BPZ worden gefinancierd.

Docenten van de Politieacademie (PA) verzorgen de IBT-lessen.¹² Zij zorgen ook voor de oefeningen schietvaardigheid en de toetsing daarvan.

In de Onderlinge regeling kwaliteitscriteria en opleidings- en trainingsvereisten van de politie van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba staan de vereisten voor het oefenen en toetsen van geweldsbeheersing, aanhoudings- en zelfverdedigingsvaardigheden

¹² IBT: integrale beroepsvaardigheidstraining.

en schietvaardigheden. Volgens deze onderlinge regeling dienen de ministers gezamenlijk een samengestelde toets op te stellen om de aanhoudings- en zelfverdedigingsvaardigheden, de geweldsbeheersing en de schietvaardigheid te beoordelen. Het is de bedoeling dat de samengestelde toets zal worden opgenomen in een onderlinge regeling. Zo lang die regeling (en daarmee de samengestelde toets) er niet is, hanteert het KPCN de eisen zoals die zijn opgenomen in de Europees Nederland geldende Regeling toetsing geweldsbeheersing politie (RTGP). De eisen van RTGP komen overeen met die van de Onderlinge regeling kwaliteitscriteria.¹³

Als een agent van het KPCN niet slaagt voor de schietvaardigheidstoets, wordt er volgens het hoofd BPZ net zo lang geoefend tot betrokken wel slaagt. Het gegeven dat er nog geen 'samengestelde toets' is, vormt daarmee volgens hem in de praktijk geen probleem.

Herinrichting korps

Het inrichtingsplan voor het KPCN dateert uit 2009. Caribisch Nederland telde toen ongeveer 20.700 inwoners. Dat aantal is gegroeid tot circa 24.500. Mede vanwege de bevolkingstoename heeft de Raad in 2016 aan de minister van JenV de aanbeveling gedaan om op basis van actuele gegevens en inzichten na te gaan of er reden is het inrichtingsplan uit 2009 aan te passen.¹⁴

In november 2016 deed de oud-korpschef van de Nationale Politie, naar aanleiding van een daartoe strekkend verzoek van de minister, verschillende aanbevelingen over onder andere de inrichting van het KPCN.¹⁵

In reactie op deze rapporten deelde de minister van VenJ in december 2016 aan de Tweede Kamer mee dat hij de nieuwe korpschef de opdracht zou meegeven *'voorstellen te doen over de manier waarop aan een gewijzigde inrichting invulling kan worden gegeven.'*¹⁶

De nieuwe (huidige) korpschef is in januari 2017 geïnstalleerd. Begin 2018 heeft hij zijn eerste voorstellen voor een gewijzigde inrichting van het korps aan het ministerie (korpsbeheerder) voorgelegd. Ten tijde van de uitvoering van het onderzoek waren de korpsleiding en het

¹³ De Raad heeft in zijn rapport 'Gebruik geweldsmiddelen door functionarissen van het KPN, het RST, de JIN en de KMar op de BES-eilanden van juli 2015 de minister van JenV de volgende aanbeveling gedaan: *'Zorg voor een solide wettelijke basis om de bekwaamheid van executieve politiefunctionarissen te garanderen door het vaststellen van de samengestelde toetsen.'* Medio 2018 werd nog gewerkt aan de uitvoering van deze aanbeveling. De minister van JenV heeft in juni 2018 aan de Tweede Kamer laten weten dat de betrokken landen inmiddels overeenstemming hebben bereikt over de inhoud van een ontwerp-onderlinge regeling. Op grond van de Rijkswet politie dient deze voor CN bij amvb te worden vastgesteld. Tijdens de bespreking van de ontwerp-amvb hebben de bonden in het sectoroverleg CN aangegeven een overgangsregeling noodzakelijk te vinden. Na instemming met de overgangsregeling door de ministers van Justitie van Aruba, Curaçao en Sint Maarten in het Justitieel Vierlanden Overleg (JVO) in juli 2018 kan de ontwerp-amvb aan de Raad van State worden gezonden. Zie in dit verband ook bijlage 2, onder 5.

¹⁴ Rapport 'Review-onderzoek opsporingsproces recherche op Bonaire, Sint Eustatius en Saba' van mei 2016.

¹⁵ Rapport 'Korps Politie Caribisch Nederland: focus, prioriteren, doen' van 1 november 2016.

¹⁶ Brief van de minister van VenJ aan de voorzitter van de Tweede Kamer d.d. 19 december 2016.

ministerie met elkaar in gesprek over de plannen voor de herinrichting van het korps. Naar verwachting van het ministerie zullen vaststelling en implementatie daarvan in 2019 hun beslag krijgen.

De minister informeerde de Tweede Kamer in juni 2018 als volgt over de plannen voor de nieuwe inrichting van het korps:

*'Bij het opstellen van het nieuwe inrichtingsplan wordt, naast de toename van de bevolking, ook de aard en omvang van de criminaliteit op de BES alsmede het delen van schaarse capaciteit en middelen door regionale samenwerking betrokken. De in juni 2018 uit te brengen criminaliteitsbeeldanalyse van het OM zal worden betrokken bij het inrichtingsplan.'*¹⁷

B Analyse

Bezetting BPZ

Voor het korps geldt het inrichtingsplan uit 2009. Dat gaat uit van een bezetting van de afdeling BPZ van 68 fte's. Ten tijde van de uitvoering van het onderzoek telt de BPZ in totaal 75 fte's. Op papier is de afdeling daarmee ruim op sterkte. Bij nadere beschouwing is het beeld echter iets minder rooskleurig. In 2018 vertrekken er twee vanuit de KMar gedetacheerde BPZ'ers zonder dat er vervangers komen voor hen. Bovendien zullen zes BPZ'ers in de loop van 2018 voor langere tijd beperkt inzetbaar worden in verband met hun opleiding tot allround medewerker. De afdeling is dan nog steeds op sterkte maar dat kan vanwege vacatures bij de afdeling Opsporing gauw veranderen. Die afdeling telt feitelijk negen fte's minder dan in het inrichtingsplan is voorzien, en in de tweede helft van 2018 maken minimaal drie BPZ'ers de overstap. Het is de verwachting dat nog meer BPZ'ers zullen doorstromen. Dit betekent dat de afdeling BPZ mogelijk eind 2018 al ónder de begrote bezetting zal komen te zitten. Het is aan de korpsleiding en de korpsbeheerder om een dreigend tekort tijdig te signaleren en indien nodig gepaste maatregelen te nemen.

Invulling BPZ-functies

Ten aanzien van de invulling van de functies bij de afdeling BZP is de Raad het volgende opgevallen:

a. Het *hoofd BPZ* is verantwoordelijk voor de aansturing van de chefs BPZ. Hij geeft zelf aan dat hij nog zoekende is naar de beste manier om de chefs op de bovenwinden aan te sturen. Tegelijkertijd geeft de chef op Saba aan dat hij het wekelijkse overleg met het hoofd mist. De aansturing van de chefs op de bovenwinden is daarmee een punt van aandacht.

¹⁷ Brief van de minister aan de voorzitter van de Tweede Kamer d.d. 19 juni 2018.

b. De functie van *barioregisseur* is volgens het inrichtingsplan cruciaal voor het BPZ-werk. In dat licht vindt de Raad het opmerkelijk dat op Bonaire de facto slechts vier van de zes functies van barioregisseur feitelijk zijn bezet. Bovendien zijn leidinggevenden binnen de BPZ niet unaniem tevreden over de wijze waarop het bariowerk wordt verricht. De invulling van deze functie vormt dus eveneens een aandachtspunt.

c. Het KPCN is een relatief jong korps en dat geldt a fortiori voor de afdeling BPZ. De afgelopen paar jaren zijn er maar liefst 26 aspiranten opgeleid tot medewerker BPZ. Door hun opleiding zijn zij startbekwaam maar vanzelfsprekend nog geen ervaren agenten. De zo belangrijke politie-ervaring zullen zij in de loop van de jaren moeten opbouwen. Juist de eerste jaren van hun carrière is goede coaching op de werkvloer, door ervaren collega's, van groot belang. De dagelijkse coördinatie van de BPZ-ploegen ligt bij een *senior-medewerker BPZ*. Het zijn met name deze senior-medewerkers die een belangrijke rol als coach voor de medewerkers van de ploeg kunnen spelen. Het baart de Raad zorgen dat juist over hun vaardigheden op het terrein van coaching en leidinggeven twijfels worden geuit. Het is dan ook een goede zaak dat het ministerie en de korpsleiding nog in 2018 zullen gaan investeren in de senior-medewerkers door middel van cursussen op het terrein van coaching en leiderschap.

Uit het onderzoek is voorts naar voren gekomen dat een brigadier van een van de ploegen op Bonaire al meer dan een jaar, na het uitvallen van de senior-medewerker van die ploeg, die functie van senior waarneemt. Gezien het belang van deze functie lijkt het de Raad zaak om voor die ploeg weer een vaste senior-medewerker aan te wijzen.

d. Anders dan in het inrichtingsplan is voorzien, is het vreemdelingentoezicht – en alles wat daarbij komt kijken – grotendeels belegd bij twee '*medewerkers BPZ met taakaccent vreemdelingentoezicht*'. Deze twee medewerkers zijn op papier '*medewerker BPZ*' maar hebben in de praktijk een wezenlijke andere functie dan hun collega's en dan in hun functieomschrijving is beschreven. Deze situatie bestaat feitelijk al sinds 10 oktober 2010. Omdat die functieomschrijving de werkzaamheden van beide medewerkers niet dekt, ligt het volgens de Raad voor de hand dat er een functieomschrijving komt die dat wel doet.

e. Na een succesvolle pilot in 2017 is een rechercheur van de afdeling Opsporing overgestapt naar de afdeling BPZ om daar als *senior VVC-zaken* de VVC-zaken te behandelen en op die manier de afdeling Opsporing te ontlasten. Het gaat om een nieuwe functie bij de afdeling BPZ waarvoor nog geen functiebeschrijving bestaat. Indien deze functie bij de herinrichting van het korps wordt gehandhaafd bij de BPZ, ligt het volgens de Raad voor de hand ook daarvoor een functiebeschrijving op te stellen.

Omvang BPZ-ploegen

De BPZ-ploegen bestaan, conform het inrichtingsplan, in beginsel uit een barioregisseur en zes medewerkers BPZ, van wie er één de rol van wachtcommandant vervult. Dit betekent dat bij een complete ploeg vijf medewerkers beschikbaar zijn voor patrouilles. Omdat de patrouilles in duo's worden uitgevoerd, kunnen er steeds maximaal twee duo's op pad. Mede vanwege het belang van zichtbaarheid van de politie lijkt het de Raad niet onlogisch om in het kader van de herinrichting van het korps na te gaan of de ploegen met in ieder geval één medewerker kunnen worden uitgebreid. In dat geval zijn er namelijk drie duo's beschikbaar voor patrouilles.

Sint Eustatius en Saba

De leiding van het korps is gevestigd op Bonaire en de aansturing van de teams op de bovenwinden gebeurt dus op afstand. Zoals hiervoor al is opgemerkt, vormt de deze aansturing een punt van aandacht.

Meer in het algemeen is het de Raad gebleken dat de medewerkers van de teams op de bovenwinden zich in sommige opzichten tekort gedaan voelen. Zij zijn van mening dat zij gezien hun brede takenpakket een hogere beloning verdienen dan hun collega's op Bonaire. Ook spreken zij over structurele onderbezetting met als gevolg een hoge werkdruk en veel overuren. De korpsleiding heeft echter een heel ander beeld.

De Raad heeft geen aanwijzingen dat de werkdruk op de bovenwinden hoger is dan op Bonaire of dat het politiewerk op de bovenwinden '*grosso modo*' moeilijker is. Niettemin ligt het volgens de Raad wel op de weg van de korpsleiding en de korpsbeheerder om bij de discussie over de herinrichting van het korps aandacht te hebben voor de onvrede die medewerkers van het team op Saba hebben geuit.

De medewerkers van de teams op Sint Eustatius en Saba ervaren een gebrek aan aandacht vanuit Bonaire. Dit raakt een van de punten die de Raad heeft genoemd in zijn Staat voor de rechtshandhaving 2017. Daarin heeft hij namelijk geconstateerd dat er een kloof bestaat tussen Bonaire enerzijds en de bovenwinden anderzijds.¹⁸ In het overall beeld (hoofdstuk 3) gaat de Raad daar nader op in.

Beloning medewerkers KPCN

Uit een vergelijkend onderzoek is begin 2018 naar voren gekomen dat de medewerkers van het KPCN minder verdienen dan hun collega's van de korpsen van Aruba, Curaçao en Sint Maarten.

¹⁸ Voor de Staat van de rechtshandhaving 2017: zie www.raadrechtshandhaving.com.

De Raad is van mening dat het enkele gegeven dat deze salarisachterstand kennelijk niet leidt tot een uittocht van KPCN'ers onvoldoende argument vormt om niets te doen aan dit kennelijke verschil in beloning. Het gaat er immers om dat betrokkenen 'loon naar werken' krijgen. Het is aan de korpsbeheerder om serieus naar dit punt te kijken. Dat geldt ook voor de wens van de korpschef om BPZ'ers met vijf jaar ervaring bij goed functioneren weer automatisch te bevorderen naar de rang van hoofdagent met de bijbehorende salarisschaal (7). De Raad is van mening dat als ervoor wordt gekozen om BPZ'ers de opleiding tot allround medewerker te laten volgen, hun ook perspectief op de bijbehorende schaal (7) dient te worden geboden. De in het OenF-rapport opgenomen verhouding tussen het aantal allround medewerkers (17 fte's) en het aantal medewerkers (26 fte's) verdient wellicht bijstelling.

Roosterproblematiek

Het is uiteraard van belang de BPZ-capaciteit goed in te zetten. Dit betekent dat de bezetting zoveel mogelijk wordt afgestemd op het verwachte werkaanbod. In de praktijk blijkt dit lastig te zijn door onder meer de interpretatie van diverse bepalingen in de arbeidsvoorwaarden en door het gebruik van een systeem dat niet geheel aansluit bij de in Caribisch Nederland gebruikelijke werkweek van 40 uur. Het is aan de korpsleiding om te zoeken naar mogelijkheden om tot betere roosters te komen. Indien regelgeving daaraan in de weg staat, ligt hier ook een taak voor het ministerie van JenV.

Opleiding, training en oefening

Met de opleiding van 26 aspiranten tot agent en de opleiding van vrijwel alle zittende BPZ'ers tot allround medewerker hebben de PA en het korps een grote prestatie geleverd. Het is nu vooral ook van belang te investeren in medewerkers met leidinggevende en coaching-taken zodat zij de daarvoor benodigde vaardigheden kunnen ontwikkelen. De Raad vindt het dan ook een goede zaak dat het ministerie daarvoor in het kader van de kwaliteitsimpuls geld heeft vrijgemaakt.

De Raad heeft kennisgenomen van de lange weg van totstandkoming van een samengestelde toets voor de beoordeling van onder meer de schietvaardigheid van politieambtenaren van het KPCN. Zolang dit niet formeel is geregeld, ligt – zoals nu gebeurt - een handelwijze die aansluit bij de bepalingen van de RTGP voor de hand.

Herinrichting KPCN

De Raad vindt het een goede ontwikkeling dat korpsleiding en het ministerie in gesprek zijn over de herinrichting van het korps. Hij heeft kennisgenomen van de verwachting dat vaststelling en implementatie van de herinrichtingsplannen in 2019 hun beslag zullen krijgen. Naar de mening van de Raad zou het goed zijn als de knelpunten die de Raad in dit rapport noemt, worden betrokken bij de besluitvorming over de herinrichting.

2.2 Bijdrage BPZ aan primaire processen

A Bevindingen

1 Intake

Alhoewel het opnemen van aangiften niet primair een BPZ-taak is, komt het regelmatig voor dat een medewerker BPZ die taak op zich neemt. Dat gebeurt bijvoorbeeld wanneer er geen medewerker Intake aanwezig is of wanneer het om een gecompliceerde zaak gaat en er geen rechercheur beschikbaar is. Daarnaast nemen BPZ-medewerkers bij incidenten aangiften ter plaatse op, bij wijze van service richting de burger zodat die niet naar het politiebureau moet komen voor zijn aangifte.

Volgens de rechercheurs met wie de Raad sprak, loopt de kwaliteit van de processen-verbaal (pv's) die BPZ'ers opmaken uiteen. Met name de pv's die op een *plaats delict* worden opgemaakt, zijn volgens deze rechercheurs nogal eens onvolledig. Het verplichte gebruik van de Nederlandse taal speelt daarbij ook een rol. Het hoofd Opsporing stelt dat in dit verband een belangrijke rol is weggelegd voor de dienstdoende wachtcommandant die immers zijn medewerkers behoort aan te sturen. Wat betreft deze aansturing spreekt dit hoofd van een serieus knelpunt.

De afdeling Opsporing ontvangt op jaarbasis ongeveer 300 pv's van aangifte met opsporingsindicatie. Hoeveel er daarvan zijn opgemaakt door medewerkers BPZ is niet bekend.

2 Noodhulp

Bij het proces noodhulp gaat het om de behandeling van hulpaanvragen die directe actie van de politie behoeven. De verlening van noodhulp is een van de hoofdtaken van de afdeling BPZ. Meldingen komen veelal via de Gemeenschappelijke Meldkamer (GMK) bij de BPZ terecht. De GMK is een onderdeel van de afdeling IIOO. Meldingen kunnen ook langs andere weg bij de BPZ binnenkomen, zoals via de wachtcommandant.

Het aantal meldingen voor noodhulp verschilt per dienst sterk en is volgens de geïnterviewden niet goed te voorspellen. Concrete cijfers zijn niet beschikbaar. De medewerkers BPZ op Bonaire geven wel aan dat de avonden en nachten van donderdag tot en met zaterdag meestal het drukst zijn. Op de bovenwinden zijn er dagen waarop geen enkel verzoek om noodhulp binnenkomt.

De wachtcommandant (een senior-medewerker BPZ) bepaalt welke BPZ'ers op een melding af

gaan. Als BPZ'ers in de buurt van de betreffende locatie met een auto op patrouille zijn, gaan zij direct zelf op meldingen af die zij via hun portofoon binnenkrijgen.

In het inrichtingsplan staat dat er geen prestatienorm voor de noodhulp op basis van bijvoorbeeld aanrijtijden bestaat, en dat op basis van de geografie van Bonaire een aanrijtijd van vijftien minuten acceptabel lijkt.

Volgens de BPZ'ers met wie de Raad sprak, zijn er voor het KPCN geen opkomsttijden beschreven of aanrijtijden vastgesteld. De plv. KC noemt een aanrijtijd van 15 minuten bij prio-1 gevallen een 'onofficieel doel'. Hij noemt de beperkte beschikbaarheid van cijfers in algemene zin een knelpunt. De medewerkers BPZ op Bonaire en Sint Eustatius stellen dat zij 'gewoon zo spoedig mogelijk' ter plaatse gaan. Het team op Saba hanteert een aanrijtijd van maximaal tien minuten overdag en van maximaal twintig minuten buiten de reguliere werktijden.

Volgens de GMK zijn er in interne richtlijnen wel aanrijtijden vastgesteld voor Bonaire, te weten maximaal twintig minuten voor Rincon en maximaal vijftien minuten voor locaties dichterbij Kralendijk.

In geen van de interviews werd de aanrijtijd van de politie bij *incidenten* genoemd als knelpunt.

Naar aanleiding van een ernstig incident op Bonaire in augustus 2016, waarbij een politieambtenaar van het KPCN bij de verlening van noodhulp kwam te overlijden, stelde de Inspectie Justitie en Veiligheid op verzoek van de minister een onderzoek in. Over de samenwerking tussen de GMK en de BPZ stelde de Inspectie in haar rapport het volgende:¹⁹

'De meldkamer behoort volgens het KPCN een sturende en coördinerende rol te hebben richting de eenheden van de basispolitiezorg op straat. De Inspectie constateert dat de meldkamer in de praktijk deze rol gedeeltelijk vervult omdat sommige executieve collega's binnen de basispolitiezorg moeite hebben aangestuurd te worden door burgercentralisten met weinig kennis van operationeel politiewerk.'

Volgens de KC is de samenwerking tussen de GMK en de BPZ inmiddels verbeterd. Een aandachtspunt is wel dat BPZ'ers vinden dat zij soms te weinig informatie van de GMK ontvangen. De KC wijst er in dat verband op dat de BPZ'ers zelf het initiatief moeten nemen om de centralist van de GMK aanvullende vragen te stellen wanneer er onduidelijkheden zijn. Over de informatieverstrekking door centralisten van de GMK stellen verschillende BPZ'ers dat het een nadeel is dat de centralisten geen 'politiemensen' zijn. Volgens hen blijkt dat uit het feit dat met name de jongere centralisten onvoldoende doorvragen wanneer zij een melding binnenkrijgen. Verschillende BPZ'ers voegen daar aan toe dat zij zich realiseren dat sommige melders gewoon nauwelijks informatie verstrekken. De centralisten met wie de Raad sprak, benoemden dit aspect ook: soms wil een melder vrijwel geen informatie verstrekken aan de

¹⁹ Rapport 'Schietincident Bonaire' van november 2017.

GMK. Zij merken voorts op dat sommige collega's van de BPZ onvoldoende respect voor hen hebben omdat zij niet geüniformeerd zijn. De BPZ'ers weigeren dan de aanwijzingen van de centralist op te volgen. Het komt voor dat de wnd. chef van de GMK moet interveniëren.

De GMK is ook beschikbaar voor de teams op Sint Eustatius en Saba. In de praktijk maken deze teams zelden gebruik van de diensten van de GMK en schakelen zij de telefoon door naar degene die piketdienst heeft. De centralisten met wie de Raad sprak, deelden mee dat het beter is als de politieambtenaren op de bovenwinden zelf de telefoon aannemen omdat de centralisten op Bonaire de melders vanwege het taalverschil vaak niet direct of niet goed begrijpen. Dat kan tijdverlies en irritatie opleveren. Een rol speelt ook dat niet alle centralisten op Bonaire de omgeving en herkenningspunten op de bovenwindse eilanden voldoende kennen.

3 Toezicht en handhaving

Algemeen

Het proces 'toezicht en handhaving' vormt een substantieel deel van het werk van de BPZ. Op alle drie de eilanden gaan BPZ-medewerkers in het kader van toezicht en handhaving dagelijks op patrouille. Dat kan per auto maar ook te voet, of op Bonaire met de fiets (*biketeam*) of de motor. De patrouilles worden in beginsel in duo's uitgevoerd. De dienstdoende senior-medewerker bepaalt de samenstelling van de duo's, de betrokkenen zijn vervolgens in grote mate vrij in het bepalen van hun route en hun activiteiten.

Los van de gebruikelijke patrouilles zijn er soms specifieke toezichts- en handhavingsacties, al dan niet gezamenlijk met ketenpartners als de KMar, de Douane of de Arbeidsinspectie. Bij die acties wordt dan gericht gecontroleerd bij bijvoorbeeld horecaondernemingen of op bouwlocaties. Een recent voorbeeld van zo'n gezamenlijke actie is de controle van alle honderd opvarenden van een passagiersschip in de haven van Sint Eustatius op 15 juli 2018. Aan deze actie namen medewerkers van KPCN, Kustwacht, Douane en Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) deel.

In het jaarplan 2018 van het KPCN wordt een verwijzing gemaakt naar het sturen op handhaving en naar de inzet op zichtbaarheid van de politie. Dit jaarplan bevat geen concrete prestatiedoelen ten aanzien van bijvoorbeeld het aantal te houden controles of het aantal op te maken mini-pv's. Met het oog op betere mogelijkheden voor sturing vindt de plv. KC het van belang dat er in de toekomst concrete 'targets' voor de BPZ worden geformuleerd, zoals een bepaald aantal controles of een bepaald aantal mini-pv's (boetes) per maand. In algemene zin noemt hij het een knelpunt dat er weinig cijfers voorhanden zijn.

Recent is er sprake van meer samenwerking tussen het openbaar lichaam Bonaire (OLB) en de BPZ in het kader van integrale (horeca)controles.

De regeringscommissaris en zijn waarnemer op Sint Eustatius typeren de samenwerking tussen het openbaar lichaam Sint Eustatius en het KPCN als goed. Volgens hen is de politie, door het regelmatige patrouilleren, ook goed zichtbaar op het eiland. Zij noemen de bezetting echter problematisch, die is veel te krap om drie diensten per etmaal te kunnen draaien.²⁰ En in geval van bijvoorbeeld evenementen op Sint Eustatius zou het volgens hen meer voor de hand liggen agenten vanuit Sint Maarten in te vliegen in plaats van uit Bonaire.

De gezaghebber van Saba constateert dat er wel wordt gecontroleerd door de politie op Saba maar dat dat vooral gebeurt op tijdstippen waarop weinig overtredingen zijn te verwachten. In zijn algemeenheid pleit hij voor uitbreiding van het aantal fte's bij het politieteam Saba.

De directeur van natuurbeschermingsorganisatie Stinapa (Bonaire) geeft aan dat Stinapa en het KPCN elkaar op operationeel gebied snel vinden. Maar op beleidsmatig niveau is volgens deze directeur nog wel meer afweging en prioritering wenselijk, bijvoorbeeld ten aanzien van de vraag op welke aspecten zal worden gehandhaafd en wie daarbij het voortouw heeft. Stinapa heeft regelmatig contact met de barioregisseur van Rincon²¹ en agenten van het KPCN patrouilleren regelmatig in het Washington-Slagbaai Nationaal Park.

De directeur van natuurbeschermingsorganisatie Stenapa op Sint Eustatius is van mening dat de politie op Sint Eustatius de neiging heeft taken op het terrein van toezicht en handhaving aan Stenapa over te laten. In dat verband noemt zij de tekortschietende kennis bij de politie omtrent de natuur en de betreffende regelgeving. Ook wijst zij erop dat de politie op Sint Eustatius, anders dan haar organisatie, niet de beschikking heeft over een vaartuig.

Vreemdelingentoezicht

Het inrichtingsplan benoemt het toezicht op vreemdelingen als een taak van de medewerkers BPZ die zij tijdens de reguliere surveillance uitvoeren. In de praktijk houden per 10 oktober 2010 twee medewerkers van het toenmalige Korps Politie Nederlandse Antillen (KPNA) zich als 'medewerker BPZ met taakaccent vreemdelingentoezicht' bezig met vreemdelingentoezicht en alles wat daar mee samenhangt. Zo staan zij de vreemdelingen met een meldplicht te woord, rijden zij samen patrouilles en voeren zij controles uit gericht op het vinden van illegale vreemdelingen. In het geval van illegale vreemdelingen verrichten zij vaak het opsporingsonderzoek. Dat is veelal gericht op vaststelling van de identiteit van betrokkenen. Na

²⁰ Op Sint Eustatius worden twee diensten per etmaal gedraaid.

²¹ Stinapa beheert het Washington-Slagbaai Nationaal Park dat binnen het werkgebied (bario) Rincon ligt.

voltooiing van dat onderzoek dragen zij de zaak in beginsel over aan de afdeling Opsporing. Deze twee medewerkers hebben regelmatig contact met de ketenpartners zoals de Immigratie en Naturalisatiedienst (IND), de Justitiële Inrichting Caribisch Nederland (JICN) en de KMar. De medewerkers vreemdelingtoezicht zijn niet gelukkig met hun positionering. Volgens hen zouden zij onder de afdeling Opsporing moeten vallen. De leiding van het KPCN geeft aan dat het vreemdelingtoezicht, gezien de daarvoor vereiste expertise en de complexiteit daarvan, als aparte taak binnen de BPZ georganiseerd zal blijven.

4 Opsporing

Inleiding

De afdeling Opsporing is primair belast met de opsporing maar het inrichtingsplan voorziet erin dat de afdeling BPZ daaraan bijdraagt:

‘Vanuit basispolitiezorg wordt 3 fte gelabeld ter ondersteuning van de incidentgerichte opsporing. Op rolatiebasis zullen medewerkers voor een periode van tenminste een half jaar ingezet worden bij de incidentgerichte opsporing om de aanpak van de gebiedsgebonden problematiek te versterken. Ook worden hiermee de dwarsverbanden tussen de basispolitiezorg en de opsporing versterkt.’

In de praktijk is er door een capaciteitstekort bij de BPZ jarenlang weinig terecht gekomen van de inzet van BPZ'ers bij de afdeling Opsporing. Toen per 1 januari 2017 de huidige KC aantrad, kreeg hij als opdracht van de korpsbeheerder (KB) mee om de BPZ en de Opsporing dichter bij elkaar te brengen. Aan deze opdracht is invulling gegeven door een unit VVC op te richten bij de BPZ. Een rechercheur is van de afdeling Opsporing overgestapt naar die unit VVC. Na een pilotperiode van negen maanden in 2017 is besloten de positionering van betrokkene, als senior VVC-zaken bij de afdeling BPZ, te bestendigen. Een aspirant (MBO-3) ondersteunt hem daarbij. Daarnaast krijgt de senior VVC-zaken op adhoc-basis hulp van BPZ'ers, steeds voor een korte periode. Het is de bedoeling dat op termijn medewerkers BPZ structureel zullen gaan rouleren bij de VVC. Het aanvankelijke idee, zoals opgenomen in het inrichtingsplan, om BPZ'ers te laten rouleren bij de afdeling Opsporing, is inmiddels losgelaten. Doordat VVC-zaken nu binnen de BPZ worden behandeld, kan de afdeling Opsporing zich meer focussen op 'grote' zaken.

VVC-zaken

In het kader van het onderzoek verstrekte de senior VVC-zaken de Raad een overzicht van de zaken die hij gedurende de pilot (maart-december 2017) had behandeld. In totaal ging het om 105 zaken die zijn ingezonden naar het OM. Begin april 2018 waren er daarvan tachtig

afgehandeld door een vorm van strafoplegging. In drie zaken moest het OM nog beslissen over vervolging en zestien zaken waren nog in behandeling bij het OM. Van de overige zes zaken waren er drie geseponeerd en was in drie zaken vastgesteld dat er geen opsporingsindicatie was. Bij het merendeel van deze 105 zaken ging het om diefstal (25), mishandeling (16), inbraak (eveneens 16) en vernieling (11).

Gedurende de eerste drie maanden van 2018 heeft de senior VVC-zaken 32 zaken afgehandeld, waarvan er begin april 2018 nog vijftien in behandeling waren bij het OM. Van de andere zeventien was er één geseponeerd en waren er zestien afgedaan met enige vorm van strafoplegging. Het ging bij deze 32 zaken vooral om diefstal (10), bedreiging (7) en mishandeling (6).

Het hoofd Opsporing noemt het van belang dat goed in de gaten wordt gehouden of een zaak niet 'te groot' wordt voor VVC. Als er veel bijzondere opsporingsmiddelen worden ingezet, zoals tappen of de inzet van een observatieteam, moet een zaak worden overgedragen aan de afdeling Opsporing. Volgens dit hoofd hebben de twee chefs opsporing, en ook de afdeling IIOO, voldoende zicht op de lopende VVC-zaken. De rechercheurs met wie de Raad sprak, gaven aan dat de zaken die zij overgedragen krijgen van de unit-VVC van prima kwaliteit zijn.

Overige bijdragen BPZ aan opsporing

Naast de behandeling van VVC-zaken levert de BPZ onder meer een bijdrage aan de opsporing door de aanlevering van pv's van aangifte die tot een opsporingsonderzoek leiden en van pv's van aanhouding. Ook ondersteunen BPZ'ers de afdeling Opsporing onder meer bij aanhoudingen en bij het verhoor van verdachten. Het hoofd Opsporing noemt een aantal van ongeveer 300 aangiften met opsporingsindicatie dat zijn afdeling jaarlijks krijgt van de afdelingen IIOO en BPZ. Het precieze aandeel van de BPZ is niet bekend.

Samenwerking BPZ-Opsporing

Het hoofd BPZ vindt het een gemis dat de afdeling Opsporing vaak niet aanwezig is bij het ochtendoverleg met de senior VVC-zaken. Die afdeling zou namelijk nuttige feedback kunnen geven. Medewerkers BPZ betreuren het dat zij weinig terug horen van de afdeling Opsporing over zaken die aan die afdeling zijn overgedragen. Zij zouden graag een terugkoppeling krijgen, bijvoorbeeld tijdens de dagelijkse briefing. Maar daarbij is de afdeling Opsporing zelden aanwezig. De rechercheurs werken in een ander deel van het bureau in Kralendijk, in afgesloten ruimten, en maken gebruik van een deel van ActPol waartoe de BPZ'ers geen toegang hebben. De BPZ'ers spreken van 'gescheiden werelden'. Dit geldt wat hen betreft niet voor de VVC-zaken. De BPZ'ers hebben wel toegang tot de informatie die de senior VVC in

ActPol opneemt.

De rechercheurs met wie de Raad sprak, stellen dat zij de briefings van de BPZ wel proberen bij te wonen maar dat dat in de praktijk vaak niet lukt. Via het intranet van het KPCN nemen zij wel kennis van hetgeen tijdens de briefing aan de orde is geweest.

Opvatting OM

De HOvJ van het OM BES noemt de plaatsing van een rechercheur bij de BPZ een goede stap maar is van mening dat veel meer winst zou zijn te behalen wanneer de processen geïntegreerd zouden worden. Nu zijn de BPZ'ers, met uitzondering van de senior VVC-zaken, niet structureel betrokken bij het opsporingsproces. Daardoor kunnen zij hun gevoel voor de opsporing niet echt ontwikkelen.

De HOvJ wijst erop dat het dagelijkse overleg tussen het OM en het KPCN over de nieuwe aangiften nog niet is geborgd. Implementatie van dit overleg in het werkproces moet nog plaatsvinden.

De HOvJ wijst ook nog op de afspraak die het OM BES met het KPCN heeft gemaakt over het maximaal aan te leveren zaken van 450 op jaarbasis. Vanwege de capaciteit van het OM en van de ZM – met maximaal 24 zittingen per jaar – zal het OM niet meer dan 450 zaken per jaar accepteren. In dat verband noemt de HOvJ het van belang dat niet uitsluitend wordt ingezet op een strafrechtelijke aanpak.

Het hoofd BPZ heeft moeite met de afspraak over het maximale aantal aan te leveren zaken aangezien dat volgens hem moeilijk is uit te leggen aan de burgers.

Opsporing op Sint Eustatius en Saba

Volgens het inrichtingsplan zijn op Sint Eustatius en Saba geen rechercheurs gestationeerd en doen de BPZ-teams zelf de opsporingsonderzoeken. In verschillende rapporten, onder andere van de Raad, is vastgesteld dat de teams op de bovenwinden daarvoor onvoldoende zijn toegerust. Mede naar aanleiding daarvan is er een rechercheur op Sint Eustatius geplaatst. Deze rechercheur kan eventueel ook onderzoek op Saba doen. Ten tijde van de uitvoering van dit onderzoek van de Raad was betrokkene al geruime tijd ziek. In verband daarmee komen er, afhankelijk van het werkaanbod op Sint Eustatius en Saba, iedere twee weken een of twee rechercheurs vanaf Bonaire voor korte tijd naar Sint Eustatius.

Omdat de rechercheur op Sint Eustatius aangaf het werk niet alleen aan te kunnen, is besloten dat de BPZ'ers de eenvoudige opsporingsonderzoeken zouden uitvoeren. In de praktijk levert dit volgens de wnd. chef nogal wat problemen op doordat collega's moeite hebben met deze taak. De senior-medewerkers – waarvan er vier zijn op Sint Eustatius, de wnd. chef

meegerekend – hebben een zwaardere rol gekregen bij de behandeling van opsporingszaken. Volgens de wnd. chef zijn zij nog niet ervaren in het aansturen van medewerkers. Bovendien zijn twee van de vier senioren om verschillende redenen beperkt inzetbaar.

De medewerkers BPZ met wie de Raad op Sint Eustatius sprak, bevestigen dat niet alle collega's opsporingsonderzoeken willen doen. Het bijbehorende papierwerk spreekt ook niet iedereen aan. Een en ander heeft impact op de motivatie. Daarbij merken zij op dat opsporingszaken de overhand hebben waardoor er minder tijd is voor regulier BPZ-werk.

Ook de medewerkers BPZ op Saba geven aan dat zij de meeste tijd kwijt zijn aan opsporingsonderzoeken.

De opsporing vindt plaats onder het gezag van het openbaar ministerie. De wnd. chef op Sint Eustatius noemt de communicatie met het OM BES 'lastig' vanwege de afstand. Hij vraagt zich af of de officieren wel een goed beeld hebben van de gang van zaken op Sint Eustatius. Hij vindt het wel een goede zaak dat de officieren het eiland hebben bezocht om een beter beeld te krijgen.

De HOvJ merkt op dat hij enige verbetering ziet in de kwaliteit van het (opsporings)werk van de teams op Sint Eustatius en op Saba, nadat hij daarover heeft gesproken met de leiding van het KPCN. Maar ten opzichte van Bonaire ziet hij nog wel een verschil in kwaliteit.

De regeringscommissaris en zijn waarnemer op Sint Eustatius stellen dat het bij het politieteam op dat eiland ontbreekt aan opsporingscapaciteit en dat soms bijstand van Bonaire of zelfs van de NP in Nederland nodig is. In de tussentijd doet het team van Sint Eustatius wat het kan. Volgens beiden zou het voor de hand liggen meer samen te werken met de korpsen van Sint Maarten, Curaçao en Aruba zoals dat volgens hen vóór 10/10/10 vaker gebeurde.

De gezaghebber van Saba is van mening dat de opsporing op Saba nog niet op het vereiste niveau is en dat dat ook nog niet kan worden verwacht van de zittende agenten.

In reactie op deze opmerking stelt de korpsleiding dat het team Saba bij complexe opsporingszaken ondersteuning kan krijgen vanuit Bonaire.

B *Analyse*

Intake

Uit het onderzoek is gebleken dat de afdeling Opsporing niet onverdeeld positief is over de kwaliteit van de pv's die medewerkers van de BPZ opmaken. Met name de pv's die op een plaats delict worden opgemaakt, zouden nogal eens onvolledig zijn. Met het oog op een succesvol opsporingsonderzoek is het van belang dat de pv's in orde zijn. De kritische signalen van de kant van de afdeling Opsporing verdienen het dan ook serieus te worden genomen.

De afdeling Opsporing ontvangt jaarlijks ongeveer 300 pv's van aangifte met opsporingsindicatie, maar de Raad beschikt niet over informatie over de verhouding tussen het aantal pv's dat medewerkers Intake respectievelijke medewerkers BPZ opmaken. Hij kan daarom geen uitspraak doen over het aandeel van de BPZ daarbij.

Noodhulp

Voor een adequate verlening van noodhulp is een goed samenspel tussen GMK en BPZ vereist. Uit een eerder onderzoek van de Inspectie JenV is gebleken dat de sturende en coördinerende rol van de GMK niet geheel uit de verf komt doordat sommige BPZ'ers moeite hebben met de aansturing door burgercentralisten met weinig kennis van operationeel politiewerk. Tijdens de uitvoering van dit onderzoek, een half jaar na het onderzoek van de Inspectie, blijkt dit nog steeds te spelen. BPZ'ers zien het als een nadeel dat de centralisten geen politiemensen zijn en zij weigeren soms om aanwijzingen van een centralist op te volgen. In de praktijk moet de wvd. chef van de GMK interveniëren.

De Raad vindt dit een ernstige zaak en is van oordeel dat de leiding van het KPCN moet blijven investeren in een optimale samenwerking tussen de GMK en de BPZ.

De Raad vindt het opmerkelijk dat de GMK ervan uitgaat dat voor Bonaire aanrijtijden zijn vastgesteld terwijl dat volgens BPZ'ers met wie de Raad sprak niet het geval is. In het inrichtingsplan van 2009 staat slechts dat voor Bonaire een aanrijtijd van vijftien minuten acceptabel lijkt.

In algemene zin merkte de plv. KC op dat het ontbreken van cijfers een knelpunt vormt. Concrete informatie over de feitelijke aanrijtijden is niet beschikbaar. Maar de Raad heeft geen aanwijzingen dat de aanrijtijden in de praktijk een probleem vormen. Dit geldt voor alle drie de eilanden.

Toezicht en handhaving

Naast de noodhulp vormt 'toezicht en handhaving' de andere kerntaak van de BPZ. Uit het onderzoek is gebleken dat de BPZ'ers veel vrijheid hebben bij het bepalen van hun patrouille-routes en van hun activiteiten. De rol van de senior-medewerkers lijkt zich vooral te beperken tot het aanwijzen van degenen die op pad gaan.

Tot nu toe zijn er geen concrete doelen geformuleerd in de zin van aantallen patrouilles, controles of bekeuringen. En evenals voor de processen intake en noodhulp geldt voor het proces toezicht en handhaving dat er nauwelijks feitelijke informatie beschikbaar is over aantallen controles of aantallen mini-pv's. Dit maakt het onmogelijk een oordeel te geven over

de wijze waarop de BPZ invulling geeft aan haar toezichts- en handhavingstaak. Wel duiden bijvoorbeeld de opmerkingen van de gezaghebber van Saba en van de directeur van Stenapa erop dat verbeteringen wenselijk zijn. De Raad zal in toekomstige onderzoeken meer specifiek aandacht besteden aan aspecten van dit proces van toezicht en handhaving.

Het vreemdelingtoezicht is grotendeels belegd bij twee BPZ'ers die zich uitsluitend met deze taak bezighouden. Zij zijn van mening dat deze taak beter kan worden ondergebracht bij de afdeling Opsporing. De Raad heeft er begrip voor dat de korpsleiding deze taak bij de BPZ wil houden, maar is wel van mening dat dit toezicht op enkele punten beter moet worden geregeld.

Opsporing

Van de aanvankelijke bedoeling, zoals opgenomen in het inrichtingsplan, om BPZ'ers structureel te laten bijdragen aan de opsporing door steeds drie fte's vanuit de BPZ in te zetten bij de afdeling Opsporing, is in de praktijk weinig terecht gekomen. Dit betekende dat de afdeling Opsporing jarenlang ook de 'kleine' zaken heeft moeten doen én dat BPZ'ers weinig *feeling* kregen met opsporingswerk. Gezien de betekenis van een deel van het werk voor de opsporing én gelet op het feit dat rechercheurs veelal afkomstig zijn van de BPZ, vindt de Raad het een goede zaak dat de korpsbeheerder heeft ingegrepen en de nieuwe korpschef heeft opgedragen de BPZ en de Opsporing dichter bijeen te brengen.

De inrichting van een unit VVC-zaken binnen de afdeling BPZ en de plaatsing van een ervaren rechercheur als senior VVC-zaken bij die unit zijn goede stappen. Maar het is wel zaak dat die senior VVC-zaken echt onderdeel van de BPZ wordt en niet zoals nu vooral een vooruitgeschoven post van de afdeling Opsporing lijkt te zijn. Daarvoor is nodig dat BPZ'ers structureel meedraaien met deze senior en op die manier leren zelfstandig VVC-zaken te doen. Bij de huidige manier van werken is de behandeling van VVC-zaken bij de afdeling BPZ te veel afhankelijk van één persoon en daardoor onnodig kwetsbaar.

In algemene zin verdient de samenwerking tussen de afdelingen BPZ en Opsporing aandacht. De afdeling Opsporing is voor een deel afhankelijk van het voorwerk van de afdeling BPZ. Daarom is het zaak dat beide afdelingen elkaar goed verstaan. BPZ'ers missen een vertegenwoordiging van de afdeling Opsporing bij de briefings en missen terugkoppeling vanuit die afdeling over zaken waarin zij een rol hebben gespeeld. Sommigen spreken zelfs van gescheiden werelden.

De Raad vindt het belangrijk dat de korpsleiding zich inspant om een betere samenwerking tussen deze afdelingen tot stand te brengen. Dat zal het korps als geheel ten goede komen.

Anders dan voor de andere drie processen waaraan de BPZ bijdraagt, zijn voor het proces Opsporing wel concrete cijfers over behaalde resultaten beschikbaar. De senior VVC houdt aantallen, categorieën en afloop nauwgezet bij. Uit die informatie blijkt dat hij per maand gemiddeld ruim tien zaken behandelt en dat het gros van die zaken resulteert in een strafoplegging. Daarmee wordt een substantiële bijdrage geleverd aan de opsporing.

De Raad vindt het opmerkelijk dat de HOvJ spreekt van een maximaal aantal van 450 zaken op jaarbasis terwijl het hoofd BPZ aangeeft dat hij zo'n maximum moeilijk vindt uit te leggen. OM BES en korpsleiding zullen op dit punt goede afspraken moeten maken en beide ketenpartners zullen zich daar uiteraard aan moeten houden.

3 Overall beeld

De afdeling BPZ heeft momenteel voldoende bezetting en er lopen opleidingen voor nieuwe agenten. In zoverre heeft het korps zijn zaken op orde. Het op sterkte houden van deze afdeling vraagt wel om voortdurende inspanning. Los van natuurlijk verloop kan er door uitstroom van BPZ'ers naar de afdeling Opsporing en door vertrek van bijstanders snel een tekort ontstaan. En er is sprake van kwetsbaarheden. De behandeling van VVC-zaken is momenteel erg afhankelijk van één persoon en enkele belangrijke posities bij de BPZ zijn al langere tijd niet ingevuld. De samenwerking tussen GMK en de BPZ en de verbinding tussen BPZ en Opsporing moeten beter. Bijzondere aandacht behoeft de verhouding tussen de leiding van het korps en van de BPZ op Bonaire en de teams op Sint Eustatius en Saba. Over aspecten als zwaarte van het werk en werkdruk op de bovenwinden bestaan op Bonaire andere beelden dan bij de teams op de bovenwinden.

Verschillende functionarissen met wie de Raad sprak, deden de suggestie medewerkers van het korps te laten rouleren over verschillende afdelingen van het KPCN, over de drie eilanden, of over de korpsen in de regio. Met het oog op een goede verstandhouding tussen de teams op de drie eilanden die tezamen Caribisch Nederland vormen, lijkt het de Raad nuttig als het korps nagaat in hoeverre het mogelijk is medewerkers te laten rouleren over de drie eilanden. Uitwisseling van medewerkers zou kunnen bijdragen aan wederzijds begrip voor elkaars situatie.

Net als in eerdere onderzoeken van de Raad bleken ook nu weinig harde cijfers voorhanden over behaalde resultaten. Bovendien ontbreekt het veelal aan vooraf geformuleerde doelstellingen. Dit maakt het lastig om geleverde prestaties in het juiste perspectief te plaatsen. Afgezien daarvan is het volgens de Raad sowieso van belang dat er meer cijfermatige onderbouwing van de prestaties komt omdat die kan dienen als managementinformatie op basis waarvan de korpsleiding kan (bij)sturen.

Het KPCN werkt in heel kleine gemeenschappen. Dat geldt voor Bonaire maar in het bijzonder voor Sint Eustatius en Saba. De kleine schaalgrootte heeft voor- en nadelen, maar stelt sowieso bijzondere eisen aan de instelling van de medewerkers. De Raad stelt vast dat ondanks de kritiek van medewerkers op de voorwaarden waarop en de omstandigheden waaronder zij werken *overall* sprake is van teams van gedreven BPZ'ers. Zij zijn loyaal naar elkaar en naar de organisatie en als het nodig is dan staan zij er. De Raad baseert deze vaststelling niet alleen op informatie van medewerkers van het KPCN zelf maar ook op die van ketenpartners.²² Deze

²² In dit verband verwijst de Raad naar de laatste paragraaf van de uitgebreide bevindingen zoals weergegeven in bijlage 1.

positieve grondhouding van de BPZ'ers vormt een onmisbare voorwaarde voor een adequaat functionerende afdeling BPZ. Het is van wezenlijk belang dat de korpsleiding zich ervoor inspant dat de BPZ'ers hun motivatie en flexibiliteit behouden.

Bijlage 1: bevindingen (uitgebreid)

Inhoud

1 Organisatie

1.1 Hoofdpijnen organisatie KPCN

1.2 Organisatie BPZ

1.3 Stand van zaken 2018

2 Bijdrage BPZ aan de primaire processen

2.1 noodhulp

2.2 intake

2.3 toezicht en handhaving

2.4 opsporing

3 Enkele aspecten belicht

3.1 politie op de bovenwinden

3.2 opleiding, training en oefening

3.3 functiewaardering

3.4 roosterproblematiek

4 Sterke en zwakke punten BPZ

1 Organisatie

1.1 Hoofdpijnen organisatie KPCN

Inrichtingsplan 2009

Per 10 oktober 2010 is het Korps Politie Nederlandse Antillen (KPNA) opgehouden te bestaan en zijn het Korps Politie Curaçao (KPC), het Korps Politie Sint Maarten (KPSM) en het Korps Politie Caribisch Nederland (KPCN) als zelfstandige korpsen gaan functioneren. Voor elk van de nieuw in te richten korpsen is vooraf een inrichtingsplan opgesteld. Voor het korps voor Caribisch Nederland heeft het presidium van de Politieke Stuurgroep Staatkundige Veranderingen op 11 maart 2009 een contourennota vastgesteld. Daarin staan de uitgangspunten, processen en keuzes voor de organisatie-inrichting beschreven. Deze nota vormde de basis voor het inrichtingsplan voor het KPCN. Het definitieve concept van het inrichtingsplan dateert van 25 november 2009.

Bij de inrichting van het KPCN is gekozen voor een procesgerichte benadering, waarbij de volgende vier hoofdprocessen zijn te onderscheiden:

- intake
- noodhulp
- wijkpolitie (toezicht en handhaving)
- opsporing

Voor de uitvoering van deze vier primaire processen zijn binnen het KPCN de volgende afdelingen ingericht:

- BPZ
- Intake, informatie en operationele ondersteuning (IIOO)
- Opsporing.

In het inrichtingsplan staat dat de processen noodhulp en wijkpolitie (handhaving en toezicht) in het korps BES door medewerkers basispolitiezorg worden uitgevoerd.

Naast de drie genoemde afdelingen beschikt het korps over een afdeling Bedrijfsvoering die verantwoordelijk is voor financiële, personele en facilitaire aangelegenheden alsmede voor de ICT van het korps. Voorts is er een Staf korpsleiding die de leiding van het KPCN in algemene zin ondersteunt.

Het inrichtingsplan gaat uit van een formatie van het KPCN van in totaal 151,5 fte's, waarvan 68 voor de BPZ.

Volgens het inrichtingsplan bestaat het MT van het korps uit de korpschef (KC) en de hoofden van de afdelingen BPZ, IIOO, Opsporing en Bedrijfsvoering.

Ontwikkelingen

De afgelopen jaren zijn diverse rapporten verschenen over (onderdelen van) het KPCN. Zo heeft de Raad op 2 mei 2016 zijn rapport 'Review-onderzoek opsporingsproces recherche op Bonaire, Sint Eustatius en Saba' aangeboden aan de minister van VenJ. In dat rapport deed de Raad onder andere de volgende aanbeveling aan de minister:

'Ga op basis van actuele gegevens en inzichten na of er reden is het inrichtingsplan voor het KPCN, zoals dat in 2009 is vastgesteld, aan te passen.'

In maart 2016 heeft de toenmalige minister van VenJ aan G. Bouman, oud-korpschef van de Nationale Politie (NP), gevraagd hem te adviseren 'over de doorontwikkeling en inrichting van het KPCN'.

Dit verzoek heeft geleid tot het rapport 'Korps Politie Caribisch Nederland: focus, prioriteren, doen' (hierna: het rapport Bouman)²³. Dat rapport bevat aanbevelingen over onder andere de samenstelling en de inrichting van het MT, de inrichting van het korps en samenwerking/integratie met de NP. Over de procesgeoriënteerde taakverdeling en inrichting van het KPCN staat in dit rapport het volgende:

'De inrichting van het korps is gebaseerd op een oud model uit het voormalige korps Rotterdam. Dat was echter een korps met een paar duizend medewerkers. Het grote aantal medewerkers maakte dat het opdelen in verschillende taakgebieden goed functioneerde. Het KPCN is met een formatie van 151,5 fte simpelweg te klein om op deze manier in te richten. Op sommige functies zit één of anderhalve fte, waardoor deze medewerkers bijna nooit naar bijvoorbeeld een opleiding kunnen of überhaupt vrij kunnen krijgen.

Mede door de inrichting van het korps en de procesgeoriënteerde taakverdeling, is het operationeel vermogen van het korps beperkt. De tekorten in de basispolitiezorg (BPZ) zijn groot. Ook in de aangrenzende processen is sprake van (grote) onderbezetting. Bij de opsporing is die het grootst, waar op dit moment minder dan de helft van de formatie is bezet. Doordat de BPZ onderbezet is, kunnen collega's slechts sporadisch doorgroeien (horizontaal en verticaal), terwijl de doorgroei een vereiste is om de aangrenzende processen van voldoende mensen te voorzien.

(...)

Sinds 10/10/'10 worden alle zaken die vallen onder de categorie 'veel voorkomende criminaliteit' (VVC) door de afdeling Opsporing opgepakt. Dit betekent een beperking van de werkzaamheden in de BPZ en een toename bij de opsporing. Voor beide onderdelen heeft dit grote invloed op het proces en op de persoon. Doordat de opsporing ook de eenvoudige zaken dient op te pakken, wordt de afdeling overladen met zaken. Zaken waar ze de capaciteit niet voor hebben, waardoor veel zaken blijven liggen.'²⁴

De minister van VenJ stuurde de twee genoemde rapporten op 19 december 2016 door naar de Tweede Kamer. In zijn beleidsreactie stelde hij het volgende:

²³ Rapport van 1 november 2016; opgesteld door mr. G.L. Bouman en L. Jopp.

²⁴ De opstellers van dit rapport maken daar de volgende relativerende opmerking bij: 'Dit dient wel in de juiste context te worden bekeken, want het Openbaar Ministerie (OM) behandelt circa 360 misdrijfzaken per jaar (groot en klein). Dat wil zeggen dat het KPCN één misdrijfzaak per dag produceert.'

‘De inrichting van het korps is indertijd gebaseerd op de inrichting van een eenheid op de oude schaal van een van de 26 korpsen. Deze inrichting is in deze vorm niet realistisch gebleken. Ik zal de nieuwe korpschef dan ook de opdracht meegeven voorstellen te doen over de manier waarop aan een gewijzigde inrichting invulling kan worden gegeven.

De mogelijkheden voor medewerkers om door te groeien zijn binnen het korps op het moment beperkt. Deze situatie is onwenselijk. Onderdeel van mijn opdracht aan de nieuwe korpschef zal dan ook zijn om hier werk van te maken.

(...)

Al geruime tijd wordt capaciteit van de KMar gebruikt ten behoeve van versterking van het KPCN. Ik streef ernaar deze inzet op Bonaire op termijn af te bouwen. De inzet van de KMar op de Bovenwindse eilanden wil ik in ieder geval gedeeltelijk behouden, mede met het oog op het ontschotten van werkzaamheden op het gebied van Basis Politiezorg en grensbewaking. ‘

Mede naar aanleiding van het rapport Bouman is per februari 2017 bij het KPCN een plaatsvervangend KC aangesteld. In de praktijk bestaat het MT sindsdien uit de KC, de plv. KC en het hoofd Bedrijfsvoering.²⁵

Ten tijde van het onderzoek van de Raad was de leiding van het KPCN nog in gesprek met het ministerie van JenV (de korpsbeheerder) over de plannen voor de herinrichting van het korps. Naar verwachting van het ministerie van JenV zullen vaststelling en implementatie daarvan in 2019 hun beslag krijgen.

De minister van JenV informeerde de Tweede kamer in juni 2018 als volgt over de herinrichting van het KPCN:

‘Bij het opstellen van het nieuwe inrichtingsplan wordt, naast de toename van de bevolking, ook de aard en omvang van de criminaliteit op de BES alsmede het delen van schaarse capaciteit en middelen door regionale samenwerking betrokken. De in juni 2018 uit te brengen criminaliteitsbeeldanalyse van het OM zal worden betrokken bij het inrichtingsplan.’²⁶

1.2 Organisatie BPZ

1.2.1 Algemeen

In september 2010 is in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een OenF-rapport voor het KPCN opgesteld. Daarin worden voor de categorie ‘medewerkers BPZ’ drie niveaus onderscheiden: senior-medewerker (11 fte’s, schaal 8), allround medewerker (17 fte’s, schaal 7), en medewerker (26 fte’s, schaal 6). Het inrichtingsplan en het OenF-rapport gaan uit van een afdeling BPZ met de volgende zes functies:

²⁵ Dit MT wordt in de wandelgangen het ‘klein MT’ genoemd. Aan het ‘groot MT’ nemen ook nog de hoofden van de afdelingen IIOO, BPZ en Opsporing deel. Het inrichtingsplan gaat nog uit van een MT bestaande uit de KC en de hoofden van de vier afdelingen.

²⁶ Brief van de minister aan de voorzitter van de Tweede Kamer d.d. 19 juni 2018, kenmerk 2291330. Eind september 2018 was de aangekondigde criminaliteitsbeeldanalyse nog niet vastgesteld.

- hoofd BPZ
- chef BPZ
- barioregisseur
- senior-medewerker BPZ
- allround medewerker BPZ
- medewerker BPZ

Voor elk van deze functie is een functiebeschrijving opgesteld. Kort samengevat houden deze functies het volgende in:

Hoofd BPZ

Geeft leiding aan de afdeling BPZ, verzorgt de sturing op tactisch/operationeel niveau en is integraal verantwoordelijk voor de basispolitiezorg op Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Politiechef

Geeft operationele leiding aan de uitvoering van de BPZ-taken door de aan hem toegewezen medewerkers/ploegen.

Barioregisseur

Verzorgt de regie op de operationele gebiedsgebonden politiezorg binnen een toegewezen werkgebied, is verantwoordelijk voor de handhaving in het toegewezen gebied en is aanspreekbaar voor de totale politiezorg in dat gebied.

Senior medewerker BPZ

Draagt als meewerkend voorman van een ploeg bij aan de handhaving van de openbare orde en aan de veiligheid en leefbaarheid door het zelfstandig voorbereiden en in teamverband, onder operationele leiding van een chef BPZ, uitvoeren van operationele politietaken. Coördineert en begeleidt de dagelijkse activiteiten van de medewerkers van zijn ploeg, fungeert als hun coach en mentor, en ondersteunt de politiechef in zijn leidinggevende rol.

Allround medewerker handhaven BPZ

Draagt in teamverband bij aan de handhaving van de openbare orde en aan de veiligheid en leefbaarheid door het zelfstandig uitvoeren van operationele politietaken, onder operationele leiding van een chef BPZ en onder dagelijkse coördinatie van een senior-medewerker BPZ.

Medewerker BPZ

Draagt in teamverband, onder operationele leiding van een chef BPZ en onder dagelijkse coördinatie van een senior-medewerker BPZ, bij aan de handhaving van de openbare orde en aan de veiligheid en leefbaarheid door het zelfstandig uitvoeren van routinematige operationele politietaken, dan wel onder begeleiding meer complexe politietaken.

1.2.2 Teams Sint Eustatius en Saba

Binnen het KPCN zijn de intake en de opsporing primair belegd bij de afdeling IIOO respectievelijk de afdeling Opsporing. Deze twee afdelingen zijn gehuisvest op Bonaire. De politieambtenaren op de bovenwindse eilanden hebben volgens het inrichtingsplan een 'generieke taakstelling'. *'Indien er complexe incidenten, zaken of problemen zijn en de hiervoor benodigde expertise het basisniveau overstijgt dan wordt deze vanuit Bonaire geleverd'*, aldus het inrichtingsplan. De teams van Sint Eustatius en Saba staan onder de dagelijkse leiding van een chef BPZ. Er zijn geen afzonderlijke functiebeschrijvingen voor de medewerkers van het KPCN op Sint Eustatius en Saba.

1.2.3 Formatie

Het inrichtingsplan voorziet in een afdeling BPZ die bestaat uit de volgende formatie:

hoofd BPZ	1	standplaats Bonaire
chef BPZ	5	3 op Bonaire, 1 op Sint Eustatius en 1 op Saba
barieregisseur	8	6 op Bonaire, 1 op Sint Eustatius en 1 op Saba
(senior)medewerker BPZ	54	36 op Bonaire, 12 op Sint Eustatius en 6 op Saba
totaal	68	

1.3 Stand van zaken 2018

1.3.1 Bezetting afdeling BPZ

Volgens informatie van de korpsleiding is de bezetting van de afdeling BPZ in april 2018 als volgt²⁷:

<i>hoofd BPZ</i>	<i>1</i>	<i>standplaats Bonaire</i>
<i>chef BPZ</i>	<i>5</i>	<i>3 op Bonaire, 1 op Sint Eustatius en 1 op Saba</i>
<i>barieregisseur</i>	<i>8</i>	<i>6 op Bonaire, 1 op Sint Eustatius en 1 op Saba</i>
<i>(senior)medewerker BPZ</i>	<i>51</i>	<i>33 op Bonaire, 11 op Sint Eustatius en 7 op Saba</i>
<i>nieuwe agenten</i>	<i>10</i>	<i>in 2018 beëdigd</i>
<i>totaal</i>	<i>75</i>	

Acht medewerkers BPZ zijn formeel in dienst van de KMar. Van hen zijn er zes werkzaam bij de teams op Sint Eustatius en Saba. Zij werken in beginsel steeds vier weken op een van beide eilanden en vervolgens vier weken op Sint Maarten. Daar verrichten zij grensbewakingstaken namens de KMar. Collega's uit de zogenoemde flexpool van de KMar vervangen hen dan.

Naast de bijstand die het KPCN ontvangt van de KMar levert ook de Nationale Politie (NP) capaciteit. Vier van de medewerkers BPZ op Bonaire zijn gedetacheerd vanuit de NP.

De korpsleiding maakt de volgende kanttekeningen bij de actuele bezetting van de BPZ:

²⁷Het bleek lastig aan eenduidige cijfers te komen. Het overzicht is gebaseerd op informatie die de Raad heeft ontvangen van de KC, de plv. KC en het hoofd BPZ.

- twee KMar-medewerkers zullen in 2018 vertrekken zonder te worden vervangen;
- bij de afdeling Opsporing zijn negen fte's nog niet ingevuld; aangezien de BPZ dient als 'kweekvijver' voor de afdeling Opsporing moet rekening worden gehouden met uitstroom naar die afdeling;²⁸
- op Bonaire zijn een barieregisseur en een senior-medewerker BPZ vrijgemaakt voor de begeleiding van BPZ'ers in opleiding en daardoor slechts beperkt beschikbaar voor de primaire processen;
- zeven medewerkers BPZ gaan in de loop van 2018 de politieopleiding op MBO-4 niveau (allround medewerker) volgen en zijn dan gedurende een jaar beperkt inzetbaar voor de BPZ. En in 2019 begint een groep van negen medewerkers BPZ aan deze opleiding.

Naar verwachting van het ministerie van JenV zullen zowel in 2019 als in 2020 tien aspiranten de basispolitieopleiding afronden en instromen bij de BPZ.

1.3.2 Teams Sint Eustatius en Saba

Op Sint Eustatius en op Saba staan de teams onder leiding van een chef BPZ. Tijdens de uitvoering van het onderzoek gaat het om politiechefs die formeel in dienst zijn van de Koninklijke Marechaussee (KMar). Per 1 juni 2018 heeft het team van Sint Eustatius een nieuwe chef gekregen, die in dienst is van het KPCN. Het is de bedoeling dat ook de functie van politiechef op Saba op termijn zal worden ingevuld door een KPCN'er.

Team Sint Eustatius

Het team Sint Eustatius bestaat ten tijde van de uitvoering van het onderzoek uit:

- 1 chef
- 1 barieregisseur
- 1 rechercheur²⁹
- 9 BPZ'ers³⁰
- 2 KMar-ambtenaren

Het inrichtingsplan voorziet niet in een rechercheur op Sint Eustatius maar omdat na 10/10/10 gaandeweg duidelijk werd dat er wel behoefte bestaat aan de aanwezigheid van een rechercheur op de bovenwinden, is een rechercheur vanuit Bonaire overgeplaatst naar Sint Eustatius.

In verband met langdurige ziekte van deze rechercheur worden er regelmatig rechercheurs vanuit Bonaire ingevlogen om opsporingswerk op de bovenwinden te verrichten.

De KMar-ambtenaren werken afwisselend, steeds voor vier weken, op Sint Eustatius en op Sint Maarten. Van de acht BPZ'ers is er een tijdelijk op Sint Eustatius gedetacheerd vanuit Bonaire.

Team Saba

Het team Saba bestaat ten tijde van de uitvoering van het onderzoek uit:

²⁸ Begin april 2018 was het korps bezig met de werving voor drie functies bij de Opsporing. Twee BPZ'ers zijn medio 2018 overgestapt naar de afdeling Opsporing, een derde BPZ'er volgt in het vierde kwartaal van 2018.

²⁹ Deze rechercheur is boven de sterkte geplaatst en werkt zowel voor Sint Eustatius als Saba.

³⁰ Een van hen is per 1 juli 2018 chef geworden.

- 1 chef
- 1 barioregisseur
- 5 BPZ'ers
- 2 KMar-ambtenaren
- 1 (tijdelijk) gedetacheerde BPZ'er uit Bonaire

De KMar-ambtenaren werken afwisselend, steeds voor vier weken, op Saba en op Sint Maarten. Verder krijgt het team regelmatig bijstand van de rechercheur die op Sint Eustatius is gestationeerd.

1.3.3 Invulling BPZ-functies

Hoofd BPZ

Het huidige hoofd BPZ is in de tweede helft van 2017 in deze functie benoemd. Hiërarchisch valt hij direct onder de plv. KC; zij hebben wekelijks een vast overleg en spreken elkaar daarnaast dagelijks. De plv. KC en het hoofd BPZ zijn tevreden over de wijze waarop deze aansturing plaatsvindt.

De strategische aansturing van de BPZ vindt plaats door het 'klein MT' van het korps (KC, plv. KC en hoofd Bedrijfsvoering). Daarnaast is er wekelijks een 'groot MT' waaraan tevens de hoofden IIOO, BPZ en Opsporing deelnemen.

Met het oog op de aansturing van zijn medewerkers heeft het hoofd BPZ een wekelijks overleg met de drie chefs BPZ op Bonaire.

Chefs BPZ

Het KPCN beschikt over vijf chefs BPZ. Van hen werken er drie op Bonaire, een op Sint Eustatius en een op Saba. Op Bonaire is elke chef BPZ verantwoordelijk voor twee BPZ-ploegen. De chefs op de bovenwindse eilanden zijn daar verantwoordelijk voor hun gehele team.

Twee van de drie politiechefs op Bonaire zijn al jarenlang politiechef, de ander sinds oktober 2017. Een van hen is langdurig ziek geweest en heeft zijn werk begin 2018 hervat.

De afgelopen jaren hadden de teams op de bovenwinden een chef die formeel in dienst was van de KMar. Per 1 juli 2018 vervult een KPCN'er de functie van chef politie op Sint Eustatius. Het is de bedoeling dat ook de politiechef op Saba (KMar) zal op termijn worden opgevolgd door een KPCN'er.

In maart 2018 heeft het hoofd BPZ concrete afspraken gemaakt over de verdere taakverdeling tussen de drie politiechefs op Bonaire. Naast hun verantwoordelijkheid voor twee BPZ-ploegen heeft elk van hen een eigen takenpakket. Een van hen is verantwoordelijk voor de barioregisseurs, voor de administratieve vastlegging van dienstoverdrachten, voor de motorploeg en voor de politieboot. Een andere politiechef is verantwoordelijk voor alle mutaties en processen-verbaal (waaronder aangiften) en voor het uitzetten daarvan binnen de BPZ (VVC-zaken) dan wel overdracht naar de afdeling IIOO of de afdeling Opsporing. De derde politiechef is verantwoordelijk voor de twee medewerkers vreemdelingtoezicht en voor de BPZ-roosters op Bonaire.

De politiechefs op Bonaire hebben voorts, op roulatiebasis, steeds voor een week piketdienst voor de functies van Chef van Dienst (CvD) en van Officier van Dienst (OvD). De taak van OvD is opgenomen in de functiebeschrijving van de politiechefs, die van CvD niet.

Tot de taken van de politiechefs op Bonaire behoort ook de aansturing van de senior-medewerkers BPZ. De politiechefs geven aan dat zij daarbij geen problemen ervaren.

De politiechefs op Sint Eustatius en op Saba zijn verantwoordelijk voor hun teams. Daarnaast hebben zij veel contacten met de ketenpartners. De politiechef op Saba benadrukt dat het daarbij ook gaat om strategische overleggen met bijvoorbeeld de gezaghebber waaraan normaliter de (plv.) KC zou deelnemen. Dit betekent volgens hem dat hij goed moeten kunnen schakelen.

Het hoofd BPZ stuurt de politiechefs aan. Daartoe heeft hij eens in de week overleg met de drie chefs op Bonaire. In de praktijk is het soms lastig iedereen bij elkaar te krijgen.

Ook de politiechefs op de bovenwinden worden aangestuurd door het hoofd BPZ. Deze aansturing vindt 'op afstand' plaats, veelal door middel van *video conferencing* (VC). Het hoofd BPZ noemt de aansturing lastig en hij is nog zoekend naar de beste manier om invulling te geven aan deze taak. Voorheen was er een vaste wekelijkse VC-vergadering tussen de politiechefs op de bovenwinden en de korpsleiding op Bonaire. Dit is in de loop van 2017 minder geworden. De politiechef op Saba heeft aan het hoofd BPZ laten weten dat hij behoefte heeft aan zo'n regulier overleg.

Ongeveer eens per maand bezoekt de KC, de plv. KC of het hoofd BPZ de bovenwinden.

Barioregisseurs

Bonaire is verdeeld in zes werkgebieden (bario's). Sint Eustatius en Saba zijn elk gedefinieerd als één werkgebied. Op papier is aan elk werkgebied één barioregisseur gekoppeld. Begin april 2018 zijn twee van de zes functies van barioregisseur op Bonaire feitelijk niet bezet. Een van de barioregisseurs verricht aangepast werk in verband met medische redenen en een andere barioregisseur is vrijgemaakt voor ondersteuning bij de basispolitieopleiding. De werkzaamheden van deze twee barioregisseurs worden tijdelijk overgenomen door hun collega's, in afwachting van besluitvorming over de eventuele werving van nieuwe barioregisseurs. Volgens het inrichtingsplan is de barioregisseur 'de spin in het web' van de gebiedsgebonden politiezorg en is hij aanspreekbaar voor de totale politiezorg in het aan hem toegewezen gebied. Volgens dit inrichtingsplan wordt de barioregisseur niet ingezet voor de noodhulp en zal hij evenmin rouleren bij de afdeling Opsporing. In verband met capaciteitstekorten binnen de BPZ hebben de barioregisseurs op Bonaire de eerste paar jaar na 10/10/10 veel regulier BPZ-werk gedaan. Sinds een paar jaar hebben zij hun handen vrij voor het bario-werk en worden zij niet meer ingeroosterd voor BPZ-werk. Zij hebben eigen kantooruimte in het bureau in Kralendijk en er staan drie dienstvoertuigen tot hun beschikking.

Volgens verschillende functionarissen met wie de Raad heeft gesproken, zouden de barioregisseurs meer proactief moeten zijn. Er worden grote verschillen geconstateerd in de taakuitvoering door de barioregisseurs. De ene is sterk naar buiten gericht terwijl de ander vooral achter zijn bureau zit. De politiechef die de barioregisseurs 'in portefeuille' heeft, is van mening dat die meer zichtbaar moeten zijn in de wijken en meer projecten zouden moeten opstarten. Deze politiechef heeft daarover begin 2018 afspraken gemaakt met de barioregisseurs.

Volgens de barioregisseurs op Bonaire is onderbezetting altijd een probleem bij de BPZ. In dat verband stellen zij het volgende:

‘Het komt voor dat aan ons gevraagd wordt om bij onvoldoende personeel op dienst de BPZ te versterken. Dit is echter een probleem omdat wij dan in die hoedanigheid moeten optreden tegen mensen die ons normaliter van informatie (zouden) moeten voorzien. Het verstoort dan de relatie in de wijk die cruciaal is voor ons als barioregisseur. Nadat wij ons beklag hierover hebben gedaan, komt het vrijwel niet meer voor. Als er toch versterking nodig is dan worden wij als wachtcommandant ingezet.’

De barioregisseurs op Bonaire draaien buiten hun reguliere werk eens per maand piket als hulpofficier van justitie.

In de praktijk bestaat het werk van de barioregisseurs op de bovenwindse eilanden, anders dan dat van hun collega's op Bonaire, voor een substantieel deel uit de andere voorkomende BPZ-taken. Indien nodig, of wanneer zij piket hebben, bieden zij ondersteuning bij noodhulp. Daarnaast draaien zij mee bij controles en bij opsporingsonderzoeken. De barioregisseur op Saba stelt dat zijn functie het beste kan worden omschreven als ‘BPZ’er met taakaccent barioregie’. Hij merkt wel op dat hij veel meer dan voorheen, toen het team op Saba onderbezet was, toekomt aan het eigenlijke bariowerk.

Medewerkers BPZ

Het eigenlijke BPZ-werk wordt uitgevoerd door de senior-medewerkers BPZ, de allround medewerkers BZP en de medewerkers BPZ. Zij doen dat in ploegen van elk zeven medewerkers (waaronder een barioregisseur). In beginsel heeft elke ploeg minimaal één senior-medewerker. Voor een van de ploegen op Bonaire geldt dat die al langer dan een jaar niet beschikt over een senior-medewerker. Een ervaren medewerker van die ploeg neemt de functie van senior-medewerker waar.

De senior-medewerkers worden beschouwd als ‘meewerkend voorman’ binnen de ploeg, met een coachende en aansturende rol richting medewerkers. Volgens het hoofd BPZ en de politiechefs op Bonaire komt deze rol bij verschillende senioren nog onvoldoende uit de verf. Zij spreken de medewerkers in hun ploeg onvoldoende aan. Bovendien informeren zij hun chef niet altijd tijdig over relevante zaken.

Volgens het hoofd BPZ vindt er incidenteel overleg plaats tussen alle teamchefs en de senior-medewerkers. Het overleg tussen de teamchefs en de senior-medewerkers van de aan hen toegewezen ploegen moet nog van de grond komen.

Het KPCN is een relatief jong korps. De meeste medewerkers BPZ hebben minder dan vijf jaar ervaring bij de politie. Volgens de politiechefs op Bonaire ligt het grootste probleem bij de BPZ bij de aansturing van deze medewerkers door de senior-medewerkers. De medewerkers missen ook directe coaching door ervaren collega's.

Het is de bedoeling ook de senioren een opleiding te laten volgen op het punt van leiderschap en coaching. Juist omdat de medewerkers van de BPZ gemiddeld genomen jong zijn, is goede begeleiding van hen belangrijk, aldus de korpsleiding.

De senior-medewerker vervult de rol van wachtcommandant en blijft in beginsel op het politiebureau. Omdat er in tweetallen wordt gepatrouilleerd, betekent de grootte van de ploegen dat er in beginsel twee duo's op patrouille kunnen gaan. In het kader van het onderzoek van de Raad kwam herhaaldelijk de wens naar voren

de ploegen met één fte uit te breiden omdat het dan mogelijk wordt om met drie duo's 'de straat op te gaan'.

Zoals hiervoor al vermeld, hebben de BPZ'ers op Sint Eustatius en Saba een generieke taakstelling en worden zij geacht alle voorkomende werkzaamheden in beginsel zelf te verrichten. In de praktijk betekent dit dat zij relatief veel tijd kwijt zijn aan opsporingsonderzoeken.

2 Bijdrage BPZ aan primaire processen

2.1 Intake

Tot de afdeling IIOO behoort het onderdeel Intake. De medewerkers Intake geven invulling aan de loketfunctie van het KPCN. Zij ontvangen het publiek aan de balie en nemen telefoontjes aan, met uitzondering van de urgente meldingen die via het noodnummer 911 rechtstreeks bij de meldkamer binnenkomen. Tot de taken van de medewerkers Intake behoort ook het opnemen van aangiften. Binnen het KPCN geldt de afspraak dat gecompliceerde aangiften worden opgenomen door rechercheurs van de afdeling Opsporing. Aangiften van huiselijk geweld of van een zedendelict worden standaard opgenomen door een (zeden)rechercheur.

Wanneer een medewerker Intake wordt geconfronteerd met een ingewikkelde aangifte, neemt hij contact op met de dienstdoende wachtcommandant van de BPZ. De wachtcommandant pleegt dan overleg met de afdeling Opsporing om te bepalen of een rechercheur dan wel een medewerker van de BPZ de aangifte zal opnemen. BPZ'ers nemen daarnaast aangiften op het bureau op wanneer er geen medewerker Intake beschikbaar is, bijvoorbeeld buiten de reguliere werktijden.

Het KPCN hanteert als uitgangspunt dat BPZ'ers in voorkomende gevallen, bijvoorbeeld bij een incident, aangiften op straat opnemen. Dit is een vorm van service naar de burger zodat die niet naar het politiebureau hoeft te komen.

De kwaliteit van de aangiften die door BPZ'ers worden opgenomen, verschilt nogal volgens de rechercheurs met wie de Raad sprak. Met name de processen-verbaal (pv's) die op een plaats delict worden opgemaakt, zijn volgens de afdeling Opsporing nogal eens onvolledig. Dit is volgens deze afdeling in sterke mate afhankelijk van de persoon. Het verplichte gebruik van de Nederlandse taal kan daarbij een rol spelen. Het hoofd Opsporing stelt dat in dit verband een belangrijke rol is weggelegd voor de wachtcommandant die immers zijn medewerkers behoort aan te sturen. In de praktijk doen de wachtcommandanten dat niet allen even goed. Dit hoofd spreekt van een serieus knelpunt.

2.2 Noodhulp

Bij het proces noodhulp gaat het om de behandeling van hulpaanvragen die directe actie van de politie behoeven. Het KPCN beschikt over een Gemeenschappelijke Meldkamer (GMK) waarbij meldingen van burgers binnenkomen voor zowel de politie als de brandweer en de ambulancedienst. Meldingen voor de brandweer en de ambulancedienst worden door de GMK-centralisten doorgezet naar die organisaties, voor hen functioneert de GMK als 'tussenpersoon'.

De GMK is onderdeel van de afdeling IIOO en is begin 2012 in gebruik genomen. Daarvóór kwamen de telefonische meldingen binnen bij de dienstdoende wachtcommandant.

De afdeling BPZ is binnen het KPCN belast met de feitelijke verlening van noodhulp. Meldingen kunnen overigens langs andere weg dan via de GMK bij de BPZ terecht komen, bijvoorbeeld via de wachtcommandant.

Uit de interviews is naar voren gekomen dat het aantal meldingen voor noodhulp per dienst sterk verschilt en niet goed is te voorspellen. De medewerkers BPZ op Bonaire geven wel aan dat de avonden en nachten van donderdag tot en met zaterdag meestal het drukst zijn. Op de bovenwinden zijn er dagen waarop geen enkel verzoek om noodhulp binnenkomt. Volgens de BPZ'ers op Sint Eustatius komen burgers meestal persoonlijk naar het bureau als er al iets is gebeurd.

De wachtcommandant (een senior-medewerker BPZ) bepaalt welke BPZ'ers op een melding af gaan. Maar als BPZ'ers in de buurt van de betreffende locatie met een auto op patrouille zijn, gaan zij direct zelf op meldingen af die zij via hun portofoon binnenkrijgen.

In het inrichtingsplan staat dat er geen prestatienorm voor de noodhulp op basis van bijvoorbeeld aanrijtijden bestaat, en dat op basis van de geografie van Bonaire een aanrijtijd van vijftien minuten acceptabel lijkt. Volgens de BPZ'ers met wie de Raad sprak, zijn er voor het KPCN geen opkomsttijden beschreven of aanrijtijden vastgesteld. Medewerkers BPZ op Bonaire en Sint Eustatius stellen dat zij 'gewoon zo spoedig mogelijk' ter plaatse gaan. Het team op Saba hanteert een aanrijtijd van maximaal tien minuten overdag en van maximaal twintig minuten buiten de reguliere werktijden.

Volgens de GMK zijn er in interne richtlijnen wel aanrijtijden vastgesteld voor Bonaire, te weten maximaal twintig minuten voor Rincon en maximaal vijftien minuten voor locaties dichterbij Kralendijk.

In geen van de interviews werd de aanrijtijd van de politie bij incidenten genoemd als knelpunt.

In augustus 2017 kwam op Bonaire een politieambtenaar van het KPCN om het leven nadat hij met een collega op een melding van een woninginbraak was afgegaan. Eenmaal ter plaatse bleek het te gaan om een gewapende overval. Bij de confrontaties tussen de overvallers en de twee politieambtenaren vielen schoten en werd een van de twee politieambtenaren dodelijk getroffen door een kogel in zijn hoofd. Naar aanleiding van dit incident stelde de Inspectie Justitie en Veiligheid een onderzoek in waarbij zij aandacht besteedde aan de samenwerking tussen de GMK en de BPZ. In haar rapport stelde de Inspectie in dat verband het volgende:³¹

'De meldkamer behoort volgens het KPCN een sturende en coördinerende rol te hebben richting de eenheden van de basispolitiezorg op straat. De Inspectie constateert dat de meldkamer in de praktijk deze rol gedeeltelijk vervult omdat sommige executieve collega's binnen de basispolitiezorg moeite hebben aangestuurd te worden door burgercentralisten met weinig kennis van operationeel politiewerk.'

In verband met deze constatering deed de Inspectie de aanbeveling ervoor te zorgen dat er (tijdelijk) op de meldkamer een executieve collega is om door kennisoverdracht de burgercentralisten meer gevoel te laten ontwikkelen bij het executieve werkproces. De minister van JenV gaf in reactie daarop aan dat de chef en de plv. chef meldkamer een bijdrage kunnen leveren door met grote regelmaat – en in het bijzonder bij calamiteiten – in persoon op de meldkamer aanwezig te zijn.³²

Volgens de KC is de samenwerking tussen de GMK en de BPZ inmiddels verbeterd. Een aandachtspunt is dat BPZ'ers vinden dat zij soms te weinig informatie van de GMK ontvangen. De KC wijst er in dat verband op dat de BPZ'ers zelf het initiatief moeten nemen om de centralist van de GMK aanvullende vragen te stellen wanneer er onduidelijkheden zijn.

Over de informatieverstrekking door centralisten van de GMK stellen verschillende BPZ'ers dat het een nadeel is dat de centralisten geen 'politiemensen' zijn. Volgens hen blijkt dat uit het feit dat met name de jongere centralisten onvoldoende doorvragen wanneer zij een melding binnenkrijgen. Enkele BPZ'ers voegen

³¹ Rapport 'Schietincident Bonaire' van november 2017.

³² Brief van de minister van JenV aan de Voorzitter van de Tweede Kamer d.d. 28 november 2017.

daar aan toe dat zij zich realiseren dat sommige melders gewoon nauwelijks informatie verstrekken. De centralisten met wie de Raad sprak, benoemden dit aspect ook: soms wil een melder vrijwel geen informatie verstrekken aan de GMK. Voorts gaven zij aan dat sommige collega's van de BPZ onvoldoende respect voor hen hebben omdat zij niet zijn geüniformeerd. De BPZ'ers weigeren dan de aanwijzingen van de centralist op te volgen. Het komt voor dat de wnd. chef van de GMK moet interveniëren. Volgens de centralisten wordt naar hem wel geluisterd omdat hij een geüniformeerd politieman is.

De GMK is ook beschikbaar voor de teams op Sint Eustatius en Saba. Buiten de reguliere werktijden dient de GMK als centraal punt. In de praktijk maken deze teams weinig gebruik van de diensten van de GMK en schakelen zij de telefoons door naar degene die piketdienst heeft. In het geval zij toch gebruik willen maken van de GMK laten zij dat aan de GMK weten met de toevoeging om welke uren het gaat en wie er piketdienst heeft. De centralisten met wie de Raad sprak, deelden mee dat het beter is als de politieambtenaren op de bovenwinden zelf de telefoon aannemen omdat de centralisten op Bonaire de melders vanwege het taalverschil vaak niet direct of niet goed begrijpen. Dat kan tijdverlies en irritatie opleveren. Of de politie op Sint Eustatius buiten reguliere werktijden gebruik maakt van de GMK is afhankelijk van de betrokken BPZ'er. Sommigen doen dat niet omdat zij van mening zijn dat de centralisten op Bonaire het eiland onvoldoende kennen waardoor de communicatie met de GMK moeizaam verloopt. Om dezelfde reden maakt het team op Saba zelden gebruik van de GMK.

2.3 Toezicht en handhaving

Algemeen

Het proces 'toezicht en handhaving' vormt een substantieel deel van het werk van de BPZ. Wanneer medewerkers van de BPZ niet bezig zijn met noodhulp, kunnen zij zich richten op handavings- en toezichtstaken. Dit kan 'informatiegestuurd' gebeuren, waarbij valt te denken aan surveillances in inbraakgevoelige gebieden of, zoals op Bonaire gebeurt, bij duikplaatsen. Ook acties als verkeerscontroles vallen onder het proces toezicht en handhaving.

Op alle drie de eilanden gaan de BPZ-medewerkers dagelijks op patrouille. Dat kan per auto maar ook te voet of, op Bonaire, met de fiets (biketeam) of de motor. De patrouilles worden in beginsel in duo's uitgevoerd. De senior bepaalt de samenstelling van de duo's, de betrokkenen zijn vervolgens in grote mate vrij in het bepalen van hun route en hun activiteiten.

Los van de gebruikelijke patrouilles zijn er soms specifieke toezichts- en handavingsacties, al dan niet gezamenlijk met ketenpartners als de KMar, de Douane of de Arbeidsinspectie. Bij die acties wordt dan gericht gecontroleerd bij bijvoorbeeld horecaondernemingen of op bouwlocaties.

Een recent voorbeeld van zo'n gezamenlijke actie is de controle die het KPCN, de Kustwacht, de Douane en de IND op 15 juli 2018 hebben uitgevoerd op een passagiersschip in de haven van Sint Eustatius. Er waren 95 passagiers en 5 bemanningsleden aan boord en er werd een controle uitgevoerd op scheepspapieren, paspoorten en bagage. Tijdens de controle werd een man aangetroffen met een hoeveelheid marihuana. Deze man is aangehouden door het KPCN en de zaak is verder in behandeling genomen. De controle leverde

verder geen bijzonderheden op, maar volgens de betrokken organisaties ging het om een uitstekende samenwerking tussen de ketenpartners.³³

In het jaarplan 2018 van het KPCN wordt een verwijzing gemaakt naar het sturen op handhaving en naar de inzet op zichtbaarheid van de politie door onder meer de bikers, de motorrijders en door gerichte patrouilles. Dit A3-jaarplan bevat geen concrete prestatiedoelen ten aanzien van bijvoorbeeld het aantal te houden controles of het aantal op te maken mini-pv's.

De plv. KC vindt het met het oog op betere mogelijkheden voor sturing van belang dat er in de toekomst concrete 'targets' voor de BPZ worden geformuleerd, zoals een bepaald aantal controles of een bepaald aantal mini-pv's (boetes) per maand. In algemene zin noemt hij het een knelpunt dat er weinig cijfers voorhanden zijn.

Recent is er sprake van meer samenwerking tussen het openbaar lichaam Bonaire (OLB) en de BPZ in het kader van integrale (horeca)controles. Volgens het OLB beroept het KPCN zich er wel vaak op dat het te weinig capaciteit heeft en ziet het om die reden af van deelname aan overleggen met het OLB. Niettemin ziet het OLB een positieve ontwikkeling. Zo zijn er vijf thema's voorgesteld waarop het korps en het OLB gaan samenwerken in het kader van toezicht en handhaving. Het gaat onder andere om horeca, duikplaatsen en verkeer. In zijn algemeenheid is de gezaghebber van Bonaire van mening dat het KPCN nog erg gericht is op het inrichten van de eigen organisatie. Volgens hem belemmert dit de bereikbaarheid van het KPCN als partner.

De regeringscommissaris en zijn waarnemer op Sint Eustatius typeren de samenwerking tussen het openbaar lichaam Sint Eustatius en het KPCN als goed. Het politieteam is loyaal en verleent alle hulp, ook in gevallen waarin het om oneigenlijke politietaken gaat. Volgens hen is de politie, door het regelmatige patrouilleren, ook goed zichtbaar op het eiland. Zij noemen de bezetting echter problematisch, die is veel te krap om drie diensten per etmaal kunnen te kunnen draaien. En in geval van bijvoorbeeld evenementen op Sint Eustatius zou het volgens hen meer voor de hand liggen agenten vanuit Sint Maarten in te vliegen in plaats van uit Bonaire. Via een verzoek van de KC van het KPCN aan de KC van het korps van Sint Maarten zou dat goed zijn te regelen.

De gezaghebber van Saba constateert dat er wel wordt gecontroleerd door de politie op Saba maar dat dat vooral gebeurt op tijdstippen waarop weinig overtredingen zijn te verwachten. In zijn algemeenheid pleit hij voor uitbreiding van het aantal fte's bij het politieteam Saba. Ook is hij van mening dat de medewerkers van dat team de kans moeten krijgen zich verder te ontwikkelen.

De directeur van natuurbeschermingsorganisatie Stinapa (Bonaire) geeft aan dat Stinapa en het KPCN elkaar op operationeel gebied snel vinden. Maar op beleidsmatig niveau is volgens deze directeur nog wel meer afweging en prioritering wenselijk, bijvoorbeeld ten aanzien van de vraag op welke aspecten zal worden gehandhaafd en wie daarbij het voortouw heeft. Stinapa heeft regelmatig contact met de barioregisseur van

³³ Bron: nieuwsoverzicht van het Parket Procureur-Generaal d.d. 16 juli 2018.

Rincon³⁴ en agenten van het KPCN patrouilleren regelmatig in het Washington-Slagbaai Nationaal Park. In algemene zin noemt deze directeur de samenwerking met het korps goed.

De directeur van natuurbeschermingsorganisatie Stenapa op Sint Eustatius is van mening dat de politie op Sint Eustatius de neiging heeft taken op het terrein van toezicht en handhaving aan Stenapa over te laten. In dat verband noemt zij de tekortschietende kennis bij de politie omtrent de natuur en de betreffende regelgeving. Ook wijst zij erop dat de politie op Sint Eustatius, anders dan haar organisatie, niet de beschikking heeft over een vaartuig.

Vreemdelingtoezicht

Het inrichtingsplan benoemt het toezicht op vreemdelingen als een taak van de medewerkers BPZ die zij tijdens de reguliere surveillance uitvoeren. Dat kan 'informatie gestuurd' of op verzoek van andere diensten gebeuren, aldus het inrichtingsplan.

In de praktijk houden per 10/10/10 twee medewerkers van het toenmalige Korps Politie Nederlandse Antillen (KPNA) zich als 'medewerker BPZ met taakaccent vreemdelingtoezicht' uitsluitend bezig met vreemdelingtoezicht en alles wat daar mee samenhangt. Zo staan zij de vreemdelingen met een meldplicht te woord. Daarnaast rijden zij patrouilles en voeren zij controles uit gericht op het vinden van illegale vreemdelingen. Soms zijn er grotere controles die zij dan samen met collega's van de BPZ uitvoeren. In gevallen waarin illegale vreemdelingen zijn aangetroffen en ingesloten, verrichten de medewerkers vreemdelingtoezicht vaak het vooronderzoek. Dat is veelal gericht op de vaststelling van de identiteit van betrokkenen. Na voltooiing van dat onderzoek dragen zij de zaak over aan de afdeling Opsporing. Deze twee medewerkers hebben regelmatig contact met de ketenpartners zoals de Immigratie en Naturalisatiedienst (IND) en de Justitiële Inrichting Caribisch Nederland (JICN). Met de KMar communiceren zij per e-mail.

De medewerkers vreemdelingtoezicht noemen de samenwerking met de BPZ-collega's goed. Zij hebben begin 2018 een presentatie verzorgd voor die collega's en zij hebben de indruk dat de collega's acht slaan op de punten die zij hebben aangegeven. Ook voor de aspiranten hebben zij een presentatie verzorgd. Volgens deze twee medewerkers zouden zij moeten worden aangestuurd door een van de politiechefs. Dat is volgens hen niet formeel vastgelegd en als zij een probleem hebben, richten zij zich rechtstreeks tot de KC. Volgens de plc. KC is deze situatie ontstaan doordat de betrokken politiechef langdurig ziek is geweest. Nu deze chef zijn werkzaamheden heeft hervat, zal hij ook de aansturing van de medewerkers vreemdelingtoezicht oppakken.

De medewerkers vreemdelingtoezicht hebben dezelfde functiebeschrijving als hun BPZ-collega's. Zij vinden dat niet juist en zij zijn ook niet gelukkig met hun positionering. Volgens hen zouden zij onder de afdeling Opsporing moeten vallen. Zij stellen dat er sinds 10/10/10 verschillende toezeggingen zijn gedaan over hun positionering maar dat er niets is veranderd.

De leiding van het KPCN geeft aan dat het vreemdelingtoezicht, gezien de daarvoor vereiste expertise en de complexiteit daarvan, als aparte taak binnen de BPZ georganiseerd zal blijven. Wel worden bijvoorbeeld de controles op straat ook door collega's van de BPZ uitgevoerd.

Het hoofd BPZ voegt daar aan toe dat in het verleden niet correct is omgegaan met de twee medewerkers

³⁴ Stinapa beheert het Washington-Slagbaai Nationaal Park dat binnen het werkgebied Rincon ligt.

vreemdelingtoezicht en dat hij zich inspant voor een oplossing.

Bij de leiding van het korps bestaat tevredenheid over de inzet van de medewerkers vreemdelingtoezicht en over de wijze waarop zij hun taken uitvoeren.

2.4 Opsporing

Inleiding

Het inrichtingsplan uit 2009 voorziet erin dat de BPZ een bijdrage levert aan de opsporing:

‘Vanuit basispolitiezorg wordt 3 fte gelabeld ter ondersteuning van de incidentgerichte opsporing. Op roulatiebasis zullen medewerkers voor een periode van tenminste een half jaar ingezet worden bij de incidentgerichte opsporing om de aanpak van de gebiedsgebonden problematiek te versterken. Ook worden hiermee de dwarsverbanden tussen de basispolitiezorg en de opsporing versterkt. De barioregisseur maakt geen onderdeel uit van dit periodieke roulatieproces. Niet in de laatste plaats wordt de medewerkers de mogelijkheid geboden zich te ontwikkelen.’

In de praktijk is er door een capaciteitstekort bij de BPZ jarenlang weinig terecht gekomen van de inzet van BPZ'ers bij de afdeling Opsporing. Mede daardoor ontstonden er achterstanden bij de afdeling Opsporing. Toen per 1 januari 2017 de huidige KC aantrad, kreeg hij als opdracht van de korpsbeheerder (KB) mee om de BPZ en de Opsporing dichter bij elkaar te brengen. Aan deze opdracht is invulling gegeven door in maart 2017 een unit VVC-zaken op te zetten binnen de afdeling BPZ. Een ervaren rechercheur van de afdeling Opsporing is overgestapt naar deze nieuwe unit. Na een pilotperiode van negen maanden in 2017 is besloten de positionering van betrokkene, als senior VVC-zaken bij de afdeling BPZ, te bestendigen. Een aspirant ondersteunt hem daarbij. Daarnaast krijgt de senior VVC-zaken op adhoc-basis hulp van BPZ'ers, steeds voor een korte periode. Het is de bedoeling dat op termijn medewerkers BPZ structureel zullen gaan rouleren bij de VVC. Het aanvankelijke idee, zoals opgenomen in het inrichtingsplan, om BPZ'ers te laten rouleren bij de afdeling Opsporing, is inmiddels losgelaten.

Doordat VVC-zaken nu binnen de BPZ worden behandeld, kan de afdeling Opsporing zich meer focussen op 'grote' zaken. En medewerkers van de BPZ doen ervaring op met opsporingsonderzoeken.

Werkwijze VVC

Aan het begin van elke werkdag neemt de senior VVC-zaken met de betrokken politiechef, de dienstdoende wachtcommandant dagdienst, de parketsecretaris en een officier van justitie (OvJ) alle aangiften door. Op basis daarvan wordt een eerste beslissing genomen over een vervolg, en als er een vervolg komt, of dat dan door de afdeling Opsporing of door de unit VVC gebeurt. Vervolgens gaat hij aan de slag met zijn onderzoeken (lopende en nieuwe). Dit overleg vindt plaats vóór de ochtendbriefing van 08.30 uur.

In het kader van het onderzoek verstrekte de senior VVC-zaken de Raad een overzicht van de zaken die hij gedurende de pilot (maart-december 2017) had behandeld. In totaal ging het om 105 zaken die zijn ingezonden naar het OM. Begin april 2018 waren er daarvan tachtig afgehandeld door een vorm van strafoplegging. In drie zaken moest het OM nog beslissen over vervolging en zestien zaken waren nog in behandeling bij het OM. Van de overige zes zaken waren er drie geseponeerd en was in drie zaken

vastgesteld dat er geen opsporingsindicatie was.
 Het ging bij deze pilot om de volgende zaken:

Misdrijven/overtredingen:	Aantal:
Wegenverkeersverordening Bonaire	4
Huis- en lokaalvredebreuk	2
Opiumwet 1960 BES	5
Belediging politieambtenaar	1
Openbare dronkenschap	1
Baldadigheid	1
Wapenwet BES	1
Vermissing	1
Bedreiging	12
Diefstal	25
Poging diefstal voertuig	1
Diefstal met geweld	1
Mishandeling	16
Zware mishandeling	2
Vernieling	11
Inbraak	16
Insluiping	2
Poging inbraak	3
	105

Gedurende de eerste drie maanden van 2018 heeft de senior VVC-zaken 32 zaken afgehandeld, waarvan er begin april 2018 nog vijftien in behandeling waren bij het OM. Van de andere zeventien was er een geseponeerd en waren er zestien afgedaan met enige vorm van strafoplegging.
 Gedurende deze drie maanden ging het om de volgende zaken:

Misdrijven/overtredingen:	Aantal:
Huis- en lokaalvredebreuk	1
Opiumwet 1960 BES	3
Openlijk geweldpleging	1
Inbraken	1
Diefstal	10
Bedreiging	7
Vernieling	3
Mishandeling	6
	32

Voor deze (nieuwe) functie van senior VVC bij de BPZ is geen functiebeschrijving opgesteld.

Overige bijdragen BPZ aan opsporing

Buiten de behandeling van VVC-zaken levert de BPZ onder meer een bijdrage aan de opsporing door de aanlevering van processen-verbaal (pv's) van aangifte die tot een opsporingsonderzoek leiden en van pv's van aanhouding. Ook ondersteunen BPZ'ers de afdeling Opsporing bijvoorbeeld bij aanhoudingen en bij het verhoor van verdachten. Zoals hiervoor onder intake is aangegeven, nemen BPZ'ers soms de aangiften op. Dat gebeurt zowel op het politiebureau als 'op straat'. Wat betreft de kwaliteit van de aangeleverde pv's merkt het hoofd Opsporing op dat die soms te wensen overlaat doordat een BPZ'er onvoldoende doorvraagt. Volgens hem speelt dit met name bij pv's die ter plaatse, op de plaats delict, worden opgemaakt. In dat verband noemt dit hoofd ook de rol die de betrokken wachtcommandant – een senior-medewerker BPZ – speelt bij de aansturing van zijn mensen. Volgens hem is in dat opzicht verbetering mogelijk. Het hoofd Opsporing noemt een aantal van in totaal ongeveer 300 aangiften met opsporingsindicatie dat zijn afdeling jaarlijks krijgt van de afdelingen IIOO en BPZ, zonder te kunnen vermelden hoeveel daarvan door de BPZ zijn opgenomen.

Samenwerking BPZ-Opsporing

Het hoofd BPZ vindt het een gemis dat de afdeling Opsporing vaak niet aanwezig is bij het ochtendoverleg met de senior VVC-zaken. Die afdeling zou namelijk nuttige feedback kunnen geven. De rechercheurs met wie de Raad sprak, gaven aan dat zij de briefings van de BPZ wel proberen bij te wonen maar dat dat in de praktijk vaak niet lukt. Via het intranet van het KPCN nemen zij wel kennis van hetgeen tijdens de briefing aan de orde is geweest.

Het hoofd Opsporing noemt het van belang dat goed in de gaten wordt gehouden of een zaak niet 'te groot' wordt voor de unit VVC-zaken. Als er veel bijzondere opsporingsmiddelen worden ingezet, zoals tappen of de inzet van een observatieteam, moet een zaak worden overgedragen aan de afdeling Opsporing. Volgens dit hoofd hebben de twee chefs opsporing, en ook de afdeling IIOO, voldoende zicht op de lopende VVC-zaken.

De rechercheurs met wie de Raad sprak, gaven aan dat de zaken die zij overgedragen krijgen van de VVC van prima kwaliteit zijn.

Medewerkers BPZ betreuren het dat zij weinig terug horen van de afdeling Opsporing over zaken die aan die afdeling zijn overgedragen. Zij zouden graag een terugkoppeling krijgen, bijvoorbeeld tijdens de dagelijkse briefing. Maar daarbij is de afdeling Opsporing zelden aanwezig. De rechercheurs werken in een ander deel van het bureau in Kralendijk, in afgesloten ruimten, en maken gebruik van een deel van ActPol waartoe de BPZ'ers geen toegang hebben. De BPZ'ers spreken dan ook van 'gescheiden werelden'. Dit geldt wat hen betreft niet voor de VVC-zaken. De BPZ'ers hebben wel toegang tot de informatie die de senior VVC in ActPol opneemt.

Opvatting OM

De HOvJ van het OM BES noemt de plaatsing van een rechercheur bij de BPZ een goede stap maar is van mening dat veel meer winst zou zijn te behalen wanneer de processen geïntegreerd zouden worden. Nu zijn de BPZ'ers, met uitzondering van de senior VVC-zaken, niet structureel betrokken bij het opsporingsproces. Daardoor kunnen zij hun gevoel voor de opsporing niet echt ontwikkelen.

De HOvJ wijst erop dat het dagelijkse overleg tussen het OM en het KPCN over de nieuwe aangiften nog niet is geborgd. Dit overleg moet volgens hem nog echt worden geïmplementeerd in het werkproces.

De HOvJ wijst ook nog op de afspraak die het OM BES met het KPCN heeft gemaakt over het maximaal aan te leveren zaken van 450 op jaarbasis. Vanwege de capaciteit van het OM en van de ZM – met maximaal 24 zittingen per jaar – zal het OM niet meer dan 450 zaken per jaar accepteren. In dat verband noemt de HOvJ het van belang dat niet uitsluitend wordt ingezet op strafrechtelijke aanpak.

Het hoofd BPZ heeft moeite met de afspraak over het maximale aantal aan te leveren zaken aangezien dat volgens hem moeilijk is uit te leggen aan de burgers.

Opsporing op Sint Eustatius en Saba

De politieteams op Sint Eustatius en Saba worden geacht zelf de opsporingsonderzoeken uit te voeren. Volgens het inrichtingsplan zijn op Sint Eustatius en Saba geen rechercheurs gestationeerd. In verschillende rapporten, onder andere van de Raad, is vastgesteld dat de teams op de bovenwinden onvoldoende zijn toegerust om zelf de opsporing te doen. Mede naar aanleiding daarvan is er een rechercheur op Sint Eustatius geplaatst, die eventueel ook onderzoek op Saba kan doen. Ten tijde van de uitvoering van dit onderzoek van de Raad was deze rechercheur al geruime tijd ziek. In verband daarmee komen er, afhankelijk van het werkaanbod op Sint Eustatius en Saba, iedere twee weken een of twee rechercheurs vanaf Bonaire voor korte tijd naar Sint Eustatius.

Omdat de rechercheur op Sint Eustatius aangaf het werk niet alleen aan te kunnen, is besloten dat de BPZ'ers de eenvoudige opsporingsonderzoeken zouden uitvoeren. In de praktijk levert dit volgens de wnd. chef nogal wat problemen op doordat collega's moeite hebben met deze taak. De senior-medewerkers – waarvan er vier zijn op Sint Eustatius, de wnd. chef meegerekend – hebben een zwaardere rol gekregen bij de behandeling van opsporingszaken maar zij zijn volgens de wnd. chef nog niet ervaren in het aansturen van medewerkers. Bovendien zijn twee van de vier senioren om verschillende redenen beperkt inzetbaar.

De medewerkers BPZ met wie de Raad op Sint Eustatius sprak, bevestigden dat niet alle collega's

opsporingsonderzoeken willen doen. Het bijbehorende papierwerk spreekt ook niet iedereen aan. Een en ander heeft impact op de motivatie. Daarbij merken zij op dat opsporingszaken de overhand hebben waardoor er minder tijd is voor regulier BPZ-werk.

Ook de medewerkers BPZ op Saba geven aan dat zij de meeste tijd kwijt zijn aan opsporingsonderzoeken.

De opsporing vindt plaats onder het gezag van het openbaar ministerie. De wnd. chef op Sint Eustatius noemt de communicatie met het OM BES 'lastig' vanwege de afstand. Hij vraagt zich af of de officieren wel een goed beeld hebben van de gang van zaken op Sint Eustatius. Hij vindt het een goede zaak dat de officieren het eiland inmiddels hebben bezocht om een beter beeld te krijgen.³⁵

De HOvJ merkt op dat hij enige verbetering ziet in de kwaliteit van het (opsporings)werk van de teams op Sint Eustatius en op Saba, nadat hij daarover heeft gesproken met de leiding van het KPCN. Maar ten opzichte van Bonaire ziet hij nog wel een verschil in kwaliteit.

De regeringscommissaris en zijn waarnemer op Sint Eustatius stellen dat het bij het politieteam op dat eiland ontbreekt aan opsporingscapaciteit en dat soms bijstand van Bonaire of zelfs van de NP in Nederland nodig is. In de tussentijd doet het team van Sint Eustatius wat het kan. Volgens beiden zou het voor de hand liggen meer samen te werken met de korpsen van Sint Maarten, Curaçao en Aruba zoals volgens hen vóór 10/10/10 vaker gebeurde.

De gezaghebber van Saba is van mening dat de opsporing op Saba nog niet op het vereiste niveau is. Volgens hem kan dat ook nog niet worden verwacht van de zittende agenten.

3 Enkele aspecten belicht

3.1 Politie op de bovenwinden

a. BPZ-plus

De afdelingen IIOO en Opsporing van het KPCN zijn gehuisvest op Bonaire en hebben volgens het inrichtingsplan geen vertegenwoordiging op de bovenwinden. De leden van de teams op Sint Eustatius en Saba worden geacht alle voorkomende werkzaamheden zelf te verrichten. Zoals hiervoor al vermeld, hebben zij volgens het inrichtingsplan een generieke taakstelling en wordt er indien nodig expertise geleverd uit Bonaire. Op deze eilanden draait de politie een dag- en een avonddienst (van 08.00 uur tot 24.00 uur). Van 00.00 uur tot 08.00 uur wordt met piketdiensten gewerkt.

De politiechef op Saba benadrukt dat hij zowel tactische als operationele taken heeft maar daarnaast, namens de KC, ook deelneemt aan strategische overleggen met bijvoorbeeld de gezaghebber en andere ketenpartners. Dit betekent dat hij goed moet kunnen schakelen.

De medewerkers van beide teams benadrukken dat zij, veel meer dan hun collega's op Bonaire, allrounders moeten zijn. Zij kunnen immers niet terugvallen op een afdeling Verkeerszaken of een recherche-afdeling met expertise op het terrein van forensische opsporing. Dit alles maakt hun werk afwisselend maar ook moeilijk. Daar komt volgens hen nog bij dat zij in kleine gemeenschappen waarin zij 'onder een vergrootglas liggen'. Een misstap blijft niet onopgemerkt. Bovendien zijn werk en vrije tijd op de bovenwinden volgens hen

³⁵ Medio 2018 hebben de zittende hoofdofficier en een van de twee officieren het OM BES verlaten. In juli 2018 is een nieuwe hoofdofficier geïnstalleerd.

nauwelijks te scheiden. Iemand die op Sint Eustatius of Saba politieambtenaar is, is dat 24 uur per dag. En door de kleine omvang van de teams draaien zij vaak piketdienst of overuren.

In algemene zin zijn BPZ'ers op beide bovenwindse eilanden van mening dat de betrokkenheid en waardering vanuit Bonaire te wensen overlaat. Daarnaast vinden zij dat hun takenpakket een hoger salaris rechtvaardigt dan dat van hun collega's op Bonaire die wél kunnen terugvallen op gespecialiseerde collega's.

De BPZ'ers op Saba noemen nog twee bijkomende knelpunten:

- zij worden steeds geconfronteerd met een kennelijk ongeschreven uitgangspunt dat er vanuit een oogpunt van veiligheid altijd minimaal vijf BPZ'ers op het eiland moeten zijn; dit betekent volgens hen in de praktijk dat hun bewegingsvrijheid sterk is beperkt;
- het levensonderhoud is op Saba aanzienlijk duurder dan op Bonaire.³⁶

De gezaghebber van Saba benadrukt dat de werkzaamheden van politieambtenaren op Saba verschillen van die van hun collega's op Bonaire. In verband daarmee pleit hij voor een herijking van de profielen. De politieambtenaren op de bovenwindse eilanden moeten 'BPZ-plus-waardig' zijn, en dat zou zich moeten vertalen in specifieke aanstellingseisen qua opleiding en/of ervaring.

De korpsleiding merkt in dit verband op dat bijna alle BPZ'ers op de bovenwinden de politieopleiding op niveau 4 hebben gevolgd, en daarmee 'BPZ-plus' zijn.

b. Staat politiebureau Sint Eustatius

Het plafond van het politiebureau in Oranjestad op Sint Eustatius vertoonde in april 2018 in veel werkvertrekken grote schimmelplekken, dit als gevolg van lekkages die zijn opgetreden door de orkaan in september 2017. Medewerkers van het team spraken hun bezorgdheid uit over de mogelijke negatieve effecten voor hun gezondheid.

Volgens DGPOL wordt gewerkt aan reparatie van het dak en aan verbetering van het airco-systeem van dit bureau.³⁷

3.2 Opleiding, training en oefening

Sinds de oprichting van het KPCN per 10/10/10 tot maart 2017 heeft de Politieacademie (PA) in opdracht van het ministerie van JenV zestien nieuwe aspiranten opgeleid tot politiemedewerker (niveau MBO-3) en 39 zittende medewerkers BPZ bijgeschoold naar niveau 4. De Raad heeft dit in zijn rapport 'Initieel politieonderwijs Caribisch Nederland' van maart 2017 een prestatie van formaat genoemd. In 2018 hebben nog eens tien aspiranten de (tweejarige) MBO-3-opleiding met succes afgerond. Medio 2018 liep er nog een MBO-3-opleiding, de tien aspiranten zullen begin 2019 examen doen. En in de tweede helft van 2018 start er nogmaals een MBO-3-opleiding. De afronding daarvan zal in het derde kwartaal van 2020 plaatsvinden. Aspiranten doorlopen eerst een MBO-3 opleiding en krijgen na enkele jaren praktijkervaring bij het KPCN de gelegenheid bijgeschoold te worden naar niveau 4 (allround politiemedewerker). Deze opleiding duurt een

³⁶ De medewerkers van het KPCN die op de bovenwinden werken, ontvangen een toeslag vanwege de hogere kosten van levensonderhoud (de zogenoemde bovenwindtoeslag).

³⁷ Mededeling mei 2018. Eind augustus 2018 was deze reparatie nog niet uitgevoerd.

jaar en wordt net als de MBO-3-opleiding dual gegeven, hetgeen betekent dat de studenten de helft van de tijd uitsluitend onderwijs volgen en de andere helft in het korps werkzaam zijn.

De korpsleiding liet desgevraagd weten dat er lokaal veel belangstelling bestaat voor de aspirantenopleiding.

Aan de MBO-3-opleidingen nemen naast aspiranten van het KPCN ook aspiranten van de Kustwacht deel. Bij het ministerie van JenV (DGPoI) leeft de hoop dat een aantal van hen na het maximale dienstverband van vijf jaar bij de Kustwacht zal doorstromen naar het KPCN.

Om tot een duurzame kwaliteitsverbetering van het KPCN en de andere korpsen in het Caribisch deel van het Koninkrijk te komen, heeft de minister van JenV voor de jaren 2017, 2018 en 2019 geld vrijgemaakt voor extra opleidingen (zowel initieel als post-initieel), in het kader van de 'Kwaliteitsimpuls onderwijs in het Caribisch deel van het Koninkrijk'.

Voor wat betreft de BPZ van het KPCN zullen daaruit onder andere de opleiding 'tactisch leidinggevende' voor de politiechefs en een cursus op het terrein van leidinggeven en coaching voor senior-medewerkers BPZ worden gefinancierd.

Docenten van de Politieacademie (PA) verzorgen de IBT-lessen.³⁸ Daarvoor komen zij vijf keer per jaar naar Bonaire. Zij zorgen dan ook voor de oefeningen schietvaardigheid en de toetsing daarvan.

In de Onderlinge regeling kwaliteitscriteria en opleidings- en trainingsvereisten van de politie van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba staan de vereisten voor het oefenen en toetsen van geweldsbeheersing, aanhoudings- en zelfverdedigingsvaardigheden en schietvaardigheden. Volgens deze onderlinge regeling dienen de ministers gezamenlijk een samengestelde toets op te stellen om de aanhoudings- en zelfverdedigingsvaardigheden, de geweldsbeheersing en de schietvaardigheid te beoordelen. Het is de bedoeling dat de samengestelde toets zal worden opgenomen in een onderlinge regeling. Zo lang die regeling (en daarmee de samengestelde toets) er niet is, hanteert het KPCN de eisen zoals die zijn opgenomen in de Europees Nederland geldende Regeling toetsing geweldsbeheersing politie (RTGP). De eisen van RTGP komen overeen met die van de Onderlinge regeling kwaliteitscriteria.³⁹

Als een agent niet slaagt voor de schietvaardigheidstoets, wordt er volgens het hoofd BPZ net zo lang geoefend tot betrokken slaagt voor de toets. Het gegeven dat er nog geen 'samengestelde toets' is, vormt daarmee volgens hem geen probleem in de praktijk.

3.3 Functiewaardering

Al lange tijd speelt het issue dat politieambtenaren van het KPCN van mening zijn dat zij ten opzichte van politieambtenaren van de andere korpsen in het Caribisch deel van het Koninkrijk onvoldoende beloning

³⁸ IBT: integrale beroepsvaardigheidstraining.

³⁹ De Raad heeft in zijn rapport 'Gebruik geweldsmiddelen door functionarissen van het KPN, het RST, de JIN en de KMar op de BES-eilanden van juli 2015 de minister van JenV de volgende aanbeveling gedaan: 'Zorg voor een solide wettelijke basis om de bekwaamheid van executieve politiefunctionarissen te garanderen door het vaststellen van de samengestelde toetsen.' Medio 2018 werd nog gewerkt aan de uitvoering van deze aanbeveling. De minister van JenV heeft in juni 2018 aan de Tweede Kamer laten weten dat de betrokken landen inmiddels overeenstemming hebben bereikt over de inhoud van een ontwerp-onderlinge regeling. Op grond van de Rijkswet politie dient deze voor CN bij amvb te worden vastgesteld. Tijdens de bespreking van de ontwerp-amvb hebben de bonden in het sectoroverleg CN aangegeven een overgangsregeling noodzakelijk te vinden. Na instemming met de overgangsregeling door de ministers van Justitie van Aruba, Curaçao en Sint Maarten in het Justitieel Vierlanden Overleg (JVO) in juli 2018 kan de ontwerp-amvb aan de Raad van State worden gezonden. Zie in dit verband ook bijlage 3, onder 5.

ontvangen.

Volgens de KC heeft het verschil in beloning het risico in zich dat politieambtenaren het KPCN verlaten om tegen een hogere beloning soortgelijk werk te gaan verrichten bij een van deze andere korpsen. De korpsen hebben onderling wel de afspraak gemaakt dat zij niet actief elkaars personeel zullen benaderen, maar het staat medewerkers uiteraard vrij te solliciteren op een vacature bij een ander korps.

In opdracht van het ministerie van JenV heeft een onderzoeksbureau begin 2018 een onderzoek uitgevoerd naar de functiewaardering en het salaris van politieambtenaren van het KPCN en daarbij een vergelijking gemaakt met de beloningen bij de korpsen van Curaçao, Aruba en Sint Maarten.

Uit dat onderzoek is naar voren gekomen dat de beloning bij het KPCN inderdaad lager is dan bij de andere drie korpsen in de regio. Volgens DGPol zijn er geen aanwijzingen dat dat op zichzelf leidt tot uitstroom naar andere korpsen. Als medewerkers van het KPCN vertrekken, is dat meestal naar EN. En als ze naar een van de andere korpsen in het Caribisch deel van het Koninkrijk overstappen, heeft dat meestal met familie te maken. De uitkomsten van het onderzoeksrapport worden medio 2018 besproken in het sectoroverleg.

De minister van JenV heeft de Tweede Kamer geïnformeerd over de uitstroom uit het KPCN. In de jaren 2015, 2016 en 2017 hebben respectievelijk vier, acht en acht KPCN'ers het korps verlaten. De minister noemt die uitstroom, evenals de daarvoor opgegeven redenen, niet zorgwekkend.⁴⁰

De korpsleiding wees er naar aanleiding van die opmerking op dat uitstroom slechts een klein deel van het probleem is. Door de mindere beloning bij het KPCN levert vooral de instroom problemen op.

DGPol wees er in dat verband op dat nieuwe medewerkers van het KPCN bij wijze van compensatie na hun opleiding in trede 3 van de betreffende salarisschaal instromen. Dat compenseert het salarisverschil met de andere korpsen voor een deel.

Zoals eerder al aangegeven, bestaat er bij de medewerkers van de teams van Sint Eustatius en Saba ontevredenheid over hun beloning omdat, zo stellen zij, van hen meer wordt verwacht dan van hun collega's op Bonaire, zonder dat daar iets tegenover staat.

Een ander aspect dat de KC in dit verband aan de orde stelde, betreft de bevordering van de rang van agent (schaal 6) naar die van brigadier (schaal 7). Voorheen was dat na vijf jaar werkervaring bij goed functioneren een automatisme maar tegenwoordig moet betrokkene daarvoor solliciteren. Vanuit een oogpunt van perspectief voor de medewerkers zou de KC graag zien dat dit automatisme wordt hersteld.

DGPol merkte in dit verband op dat vóór 10 oktober 2010 bij de rang van brigadier de schalen 6 en 7 behoorden; sinds genoemde datum is dat alleen nog maar schaal 7.⁴¹ De automatische bevordering waar de KC op doelt, betreft de bevordering naar schaal 6 en niet naar 7. Doorstroming naar schaal 6 gebeurt wel automatisch.

3.4 Roosterproblematiek

Tijdens verschillende interviews gaven betrokkenen aan dat het opstellen van goede roosters voor de BPZ problematisch is. Als gevolg van rechtspositionele bepalingen ten aanzien van bijvoorbeeld het maximale aantal nachtdiensten en het minimale aantal vrije weekenden is het volgens de KC lastig om de medewerkers BPZ goed in te roosteren. Daar komt nog bij dat nog niet alle afdelingen op sterkte zijn. Het KPCN heeft de

⁴⁰ Brief van de minister aan de Voorzitter van de Tweede Kamer d.d. 14 juni 2018, kenmerk 2273129.

⁴¹ Zie in dit verband artikel 3 van het Besluit rechtspositie korps politie BES (bijlage 3, onder 6).

hulp van een planner van de NP ingeroepen en er is een roostercommissie in het leven geroepen. De KC is van mening dat de chefs en de senior-medewerkers van de BPZ een stevigere rol zouden kunnen spelen bij de roosters door tijdig eventuele aanpassingen aan te brengen. Volgens de KC zijn de roosters goed te vullen wanneer de verschillende afdeling op sterkte zijn. De verantwoordelijke politiechef stelt dat er onvoldoende vooruit wordt gepland bij toekomstige evenementen.

Het systeem dat het KPCN gebruikt voor het opstellen van de roosters, Rostacas, is overgenomen uit (Europees) Nederland (EN). Dit heeft als praktisch probleem dat het systeem uitgaat van een 36-urige werkweek terwijl in CN een 40-urige werkweek gebruikelijk is.

In de praktijk is er gedurende de reguliere werktijden vaak een ruime bezetting en in de avonden en nachten vaak een minimale bezetting terwijl juist dan soms het meeste gebeurt.

Een van de hoofden met wie de Raad sprak, pleit voor de introductie van een intekenrooster om te bereiken dat de capaciteit beter wordt afgestemd op de werkdruk dan nu met de vaste roosters het geval is.

4 Sterke en zwakke punten BPZ

De Raad heeft in zijn gesprekken met medewerkers van het KPCN en van ketenpartners gevraagd wat volgens hen de sterke en de zwakke punten van de BPZ zijn. Daarnaast is hun gevraagd welke maatregelen zij zouden nemen wanneer zij het voor het zeggen zouden hebben.

Een deel van de reacties daarop is verwerkt in de voorgaande paragrafen. Om een indruk te geven van wat er leeft bij betrokkenen en om redenen van volledigheid heeft de Raad de antwoorden in steekwoorden opgenomen in een tabel. Omdat de Raad betrokkenen vertrouwelijkheid heeft toegezegd, valt uit de tabel niet op te maken wie wat heeft gezegd.

Tabel met antwoorden gesprekspartners op de vraag naar de sterke en de zwakke punten van de BPZ en naar gewenste maatregelen

sterke punten
geen 8-5 mentaliteit
politie is sterk gericht op de burger
BPZ'ers zijn goed opgeleid
goede kennis van samenleving door kleinschaligheid
BPZ'ers staan er indien nodig
onderlinge samenwerking
hart voor het werk
goede zorg voor veiligheid
goede noodhulp
samenwerking met ketenpartners
goed contact met burgers
goed in bemiddelen
goede kennis van de omgeving
BPZ'ers staan klaar voor anderen
saamhorigheid/samenwerking
succes VVC
gemotiveerde/gedreven club

BPZ'ers staan er altijd
BPZ'ers zijn allrounders
goede samenwerking en sfeer
gemêleerde groep
goede samenwerking VVC-BPZ
veel patrouilles, goede zichtbaarheid
loyaliteit BPZ'er
schakelen tussen basispolitiewerk en opsporing
team staat dicht bij burger
flexibiliteit en loyaliteit medewerkers
vertrouwen in chef
hecht team
medewerkers zijn loyaal
24/7 bereid te helpen
goede samenwerking met KMar-collega's
hecht team
flexibiliteit team
integriteit
doortastendheid/lef
bereidheid te helpen
zwakke punten
trage totstandkoming geweldsrapportages
weinig roulatie
onvoldoende eigen initiatief
sturing senioren laat te wensen over
te weinig initiatief
roosterproblematiek
opleidingen
weinig anticipatie
onvoldoende opleidingen
materieel (apparatuur in auto, boot bovenwinden)
salariëring
training specifiek (boardingteam)
opslag in beslag genomen spullen
afspraken nakomen door leiding
bezetting BPZ
informatie-uitwisseling met ketenpartners
bezetting BPZ
sturing door chefs
patrouilles beter verdelen over de dag
ploegen groter maken
vrijwillige politie wordt gemist
verzekering politieambtenaren is niet goed geregeld
registratie mutaties laat te wensen over
onervaren groep
onvoldoende protocollen
ketensamenwerking moet beter

te weinig barieregisseurs
beheersing Nederlandse taal
onvoldoende mogelijkheid voor cursussen op bovenwinden
aansturing vanuit Bonaire
betrokkenheid Bonaire
bureau Sint Eustatius is ongezond (schimmelplekken)
motivatie oudere collega's
bijscholing
afstand bovenwinden tot Bonaire
spagaat PC bovenwinden tussen team en leiding
onvoldoende mensen
te weinig aandacht vanuit Bonaire
onvoldoende medewerkers
beloning onvoldoende
sturing schiet tekort
intern gericht
lage pakkans
wensen/maatregelen
medewerkers BPZ na vijf jaar automatisch bevorderen van schaal 6 naar schaal 7
uitbreiding formatie
KPCN naar NP
meer materieel
aanpassing wegenverkeersverordening
invoering APK op Bonaire
uitwisseling personeel met andere regio-korpsen
bezoldiging verbeteren
drie patrouilles in plaats van twee (grotere ploegen)
bijscholing medewerkers
andere roostersystematiek
staat bureau Sint Eustatius
uitbreiding team Sint Eustatius
opfriscursussen voor zittende BPZ'ers
opleidingen aanbieden aan vaste medewerkers
specialismen invullen
meer rouleren zodat meer mensen aangiften durven te doen
herijking functies/schalen politie Saba

Bijlage 2: overzicht geïnterviewde functionarissen

KPCN

Bonaire

Korpschef
Plv. korpschef
Hoofd BPZ
Drie politiechefs
Drie barioregisseurs
Zeven medewerkers BPZ
Medewerker VVC
Twee medewerkers Vreemdelingentoezicht
Hoofd Opsporing
Twee rechercheurs
Hoofd IIOO
Twee medewerkers Intake en Service
Drie medewerkers meldkamer

Sint Eustatius

Wvd. politiechef
Barioregisseur
Twee medewerkers BPZ

Saba

Politiechef en wvd. politiechef
Barioregisseur
Drie medewerkers BPZ

OM BES

Hoofdofficier van justitie

Openbare lichamen

Bonaire: chef kabinet

Sint Eustatius : regeringscommissaris en wnd. regeringscommissaris

Saba: gezaghebber en beleidsadviseur

Natuurbescherming

Stinapa Bonaire: directeur

Stenapa Sint Eustatius: directeur

Ministerie van JenV

Liaison in Caribisch Nederland

Senior beleidsmedewerkers DGPol

Bijlage 3: wettelijk kader

1. Rijkswet politie van Curaçao, van Sint Eustatius en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Artikel 7

1. Elk van de landen draagt zorg voor een kwalitatief volwaardig en professioneel politiekorps.
2. Elk van de landen stelt (...) bij of krachtens wet regels over de inrichting en organisatie van het politiekorps met het oog op een zo effectief en efficiënt mogelijke uitvoering van de politietaak. In ieder geval wordt voorzien in de volgende taakgebieden:

(...)

- d. voorziening voor het optreden ter handhaving van de openbare orde en hulpverlening.

Artikel 16

1. Indien de politie optreedt ter strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde, dan wel taken verricht ten dienste van justitie, staat zij onder het gezag van de procureur-generaal.

Artikel 49

Onze Minister stelt de minimale sterkte van de politie van zijn land vast (...).⁴²

2. Veiligheidswet BES

Artikel 2

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur op voordracht van Onze Minister worden nadere regels gesteld over de inrichting en organisatie van het politiekorps, waarbij in ieder geval wordt voorzien in de taakgebieden, genoemd in artikel 7, tweede lid, onder a tot en met d, van de rijkswet⁴³, alsmede in een meldkamerfunctie ten behoeve van de politietaak.⁴⁴

3. Besluit beheer politiekorps BES

Artikel 2

1. De korpsbeheerder politie draagt zorg voor het inrichten van één of meerdere eenheden in elk van de openbare lichamen die uitsluitend of in hoofdzaak zijn belast met de basispolitiezorg.
2. Aan het hoofd van de eenheden, bedoeld in het eerste lid, staat het hoofd basispolitiezorg (...). Het hoofd van een eenheid wordt aangewezen door de korpsbeheerder politie, in overeenstemming met de procureur-generaal en na verkregen instemming van de desbetreffende gezaghebber (...).

⁴² Deze bepaling is uitgewerkt in het Besluit van 23 september 2010, houdende de methode van vaststelling van de minimale sterkte van de politie van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba (zie onder 4).

⁴³ De Rijkswet politie van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

⁴⁴ Deze bepaling is uitgewerkt in het Besluit beheer politiekorps BES, zie onder 3.

Artikel 7

De korpsbeheerder politie stelt de ambtenaar van politie in de gelegenheid de noodzakelijke training en opleiding te volgen.

4. Besluit houdende de methode van vaststelling van de minimale sterkte van de politie van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

De minimale sterkte van de politiekorpsen van Curaçao, van Sint Maarten en van Caribisch Nederland bedraagt vanaf het derde jaar na inwerkingtreding van de Rijkswet politie ten minste 75% van de volgens het betreffende inrichtingsplan beoogde aantal ambtenaren van politie.

5. Onderlinge regeling kwaliteitscriteria en opleidings- en trainingsvereisten van de politie van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

In deze Onderlinge regeling kwaliteitscriteria staan de vereisten voor het oefenen en toetsen van geweldsbeheersing, aanhoudings- en zelfverdedigingsvaardigheden en schietvaardigheden. Volgens deze onderlinge regeling dienen de ministers gezamenlijk een samengestelde toets op te stellen om de aanhoudings- en zelfverdedigingsvaardigheden, de geweldsbeheersing en de schietvaardigheid te beoordelen. De regeling bepaalt dat indien een politieambtenaar jaarlijks slaagt voor de eerste twee genoemde toetsen, hij handboeien, de korte wapenstok en pepperspray mag dragen. Als hij voor de drie toetsen slaagt, mag hij ook een vuurwapen dragen. De schietvaardigheid dient halfjaarlijks te worden getoetst. Indien een of meerdere toetsen niet worden behaald, moet de politieambtenaar de betreffende gewelddmiddelen inleveren bij de korpschef.

Het is de bedoeling dat de samengestelde toets, zoals bedoeld in deze Onderlinge regeling kwaliteitscriteria, zal worden opgenomen in een *'Onderlinge regeling houdende toetsen met betrekking tot aanhoudings- en zelfverdedigingsvaardigheden, geweldsbeheersing en schietvaardigheid van de politie van Curaçao, van Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba'*. Deze onderlinge regeling is er nog niet, zodat er ook nog geen samengestelde toets is vastgesteld. Zo lang die regeling (en daarmee de samengestelde toets) er niet is, hanteert het KPCN de eisen zoals die zijn opgenomen in de Europees Nederland geldende Regeling toetsing geweldsbeheersing politie (RTGP). De eisen van RTGP komen overeen met die van de Onderlinge regeling kwaliteitscriteria.⁴⁵

⁴⁵ De minister van JenV heeft in juni 2018 aan de Tweede Kamer laten weten dat de betrokken landen inmiddels overeenstemming hebben bereikt over de inhoud van een ontwerp-onderlinge regeling. Op grond van de Rijkswet politie dient deze voor CN bij algemene maatregel van bestuur (amvb) te worden vastgesteld. Tijdens de bespreking van de betreffende ontwerp-amvb hebben de bonden in het sectoroverleg CN aangegeven een overgangsregeling noodzakelijk te vinden. Na instemming met de overgangsregeling door de ministers van Justitie van Aruba, Curaçao en Sint Maarten in het Justitieel Vierlanden Overleg (JVO) in juli 2018 kan de ontwerp-amvb aan de Raad van State worden gezonden.

6. Besluit rechtspositie korps politie BES

Artikel 3

- *De volgende hoofdrangen zijn verbonden aan de volgende functies:*
 - *a. [Vervallen]*
 - *b. aspirant voor degene die is aangesteld om de opleiding tot agent of inspecteur te volgen, bezoldigingsschaal 4;*
 - *c. agent voor functies die zijn gewaardeerd op bezoldigingsschaal 5 en 6;*
 - *d. brigadier voor functies die zijn gewaardeerd op bezoldigingsschaal 7;*
 - *e. hoofdagent voor functies die zijn gewaardeerd op bezoldigingsschaal 8;*
 - *f. inspecteur voor functies die zijn gewaardeerd op bezoldigingsschaal 9, 10 en 11;*
 - *g. hoofdinspecteur voor functies die zijn gewaardeerd op bezoldigingsschaal 12, 13 en 14;*
 - *h. hoofdcommissaris en commissaris voor functies die zijn gewaardeerd op bezoldigingsschaal 15, 16 en 17.*

Colofon

Raad voor de rechtshandhaving
info@rrh-sxm.org

www.raadrechtshandhaving.com